

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct., w miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik nankowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówczerozeczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 cent., kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

CZEŚĆ URZĘDOWA

C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie zamianował praktykantów sądowych Tytusa Kowalskiego i Jana Zborowskiego bezpłatnymi auskultantami.

Dnia 16 stycznia 1877 r. został wydany i rozesłany z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu II zeszyt Dziennika ustaw państwa, tymczasowo w wydaniu niemieckim i zawiera:

Nr. 2. Rozporządzenie ministerstwa obrony krajowej, ministerstwa rolnictwa i ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1876 r. o obowiązku właścicieli koni (zwierząt jucznych) donoszenia o zmianach zaszytych od chwili rozpoczęcia obliczenia koni aż do ukończenia klasyfikacyi.

Nr. 3. Ustawę z 25 grudnia 1875 r. zmieniającą §§ 7 i 119 ustawy notaryalnej.

Nr. 4. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i ministerstwa handlu z dnia 5 stycznia 1877 r. o wykonaniu traktatu handlowego z dnia 5 grudnia 1876 r. między Austro-Węgrami a W. Brytanią.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, dnia 18 stycznia.

Jeszcze nie padło na Wschodzie hasło wojenne, jeszcze nadzieja utrzymania pokoju szuka rozpaczliwie nowych punktów oparcia i znajduje je poniekąd, a już spotykamy się w prasie z obawami, że pokój zawarty po wojnie dopiero wybuchnąć mającej będzie tylko sztuczną przerwą zawikłań, niejako rozłożeniem krwawego dramatu na kilka aktów z dłuższymi paузami. Z głosem takim spotkał się w jednym wcale poważnym dzienniku węgierskim, który zaczął swój artykuł od przyszłej rewizyi ustawy wojskowej a skończył go na wezwaniu do hr. Andrassego, ażeby działał stanowczo w sprawie wschodniej i nie zezwolił ani na przewlekane obecnej niepewności ani na odraczanie stan-

wczego rozwiązania kwestyi wschodniej. Wysoki budżet armii niszczy Austrię i Węgry — tak rozumuje ten dziennik — więc jeżeli teraz nie nastąpi stanowcze rozwiązanie kwestyi wschodniej, to monarchii czeka ruina materialna! Jestto koncept bardzo oryginalny. Wojna nie jest przedsięwzięciem pospolitym, na którym można albo wszystko stracić albo zrobić majątek. Najszczęśliwsza wojna jest dla każdego państwa nieobliczoną w następstwa klęską materialną, a niedawne czasy wykazały, że nawet najpraktyczniejsze zawieranie pokoju i dyktowanie milardowej kontrybucyi nie chroni państwa od przykrych następstw katastrofy wojennej. Za sofistyczną zasadą *si vis pacem para bellum* przemawiają przynajmniej argumenta z praktyki czerpane, ale jakżeż da się w obec praktycznego rozumu uzasadnić rada, że należy wywoływać katastrofy wojenne w tym celu, ażeby sprowadzić ulgę w ciężarach finansowych, które armia pochłania! I do tej rady miały się zastosować właśnie hrabia Andrassy, którego polityka polegała i polega na próbowaniu wszelkich środków, za pomocą których ludzkość mogłaby być uwolnioną od katastrofy, której rozmiarów i stosunków nikt nie zdołał odgadnąć. Na serjo nie można brać tej dziwacznej rady ani przypisywać jej wagi, ale zapisaliśmy ją tutaj na dowód, że teraz nikt już nie marzy w Węgrzech o znizeniu siły zbrojnej dla uleczenia skarbu państwowego z niedoborów. Dopóki kwestya wschodnia nie będzie stanowczo rozwiązana, minister wojny może być pewny, że w węgierskiej delegacyi nie spotkają go trudności, z jakimi walczyć musiał jego poprzednik w ostatnich latach przy uchwalaniu budżetu dla armii.

We Francyi sprawiły niemieckie wybory widoczną sensacyę z dwóch powodów, najpierw dlatego, że w alzacko-lotaryngskich okręgach wyborczych zwyciężyli nie protestanci poli-

tyczni lecz autonomiści, skłonni do pogodzenia się z obecnym losem obu zabranych prowincyi, a powtóre dlatego, że socjalizm podniósł głowę i ogólne wywołał zaniepokojenie. Pierwszy powód jest rzeczywiście godnym sensacyi, bo jeżeli jeden trzyletni okres parlamentarny wystarczył, ażeby Alzacya i Lotarynga odwróciły się od stronnictwa, które nigdy niechce pogodzić się z traktatem frankfurckim i marzy o przyszłym przyłączeniu do Francyi, to dwa lub trzy dalsze okresy parlamentarne powinnyby wystarczyć, ażeby z urn wyborczych w Alzacyi i Lotaryngii powychodzili już nie tylko autonomiści lecz postępowcy lub liberały w berlińskim tego słowa znaczeniu. Byłby to jednak wniosek za śmiały, tak śmiały jak wypowiedziana zaraz po ostatniej wojnie nadzieja, że Alzacya i Lotaryngia posiadają jeszcze dość silny żywioł niemiecki, ażeby w kilku latach szczerze poczuły solidarność polityczną i materialną z cesarstwem niemieckim. Nadzieja ta propagowana głównie przez urzędników, którzy wysłani zostali do Strassburga i Metz z głębi Niemiec i nie znając stosunków miejscowych sądzili o wszystkim z pozorów, zawiodła zupełnie. Obecny wybór autonomistów może już wzbudzić silniejszą nadzieję ale ostatecznie nie usprawiedliwi wniosku, że w Alzacyi i Lotaryngii zapomniano już o dawnej tęsknocie za Francją. Takie radykalne zmiany usposobienia dokonują się dopiero po zawziętych walkach wewnętrznych, a w Alzacyi i Lotaryngii protestanci i autonomiści nie stoczyli jeszcze ze sobą takiej walki, nie okazali nawet tego, że stoją na wprost przeciwnych sobie stanowiskach. Autonomiści występują więcej jako łagodniejszy odcień protestantów politycznych a nie jako frakcyja uznająca lojalnie wszelkie konsekwencje traktatu frankfurckiego. Jak wybór autonomistów alzacko-lotaryngskich nie może bardzo zasmucać Francuzów, tak znowu nie powinien ich cieszyć nagły

wzrost socjalizmu w Niemczech. Socjalizm tryumfujący obecnie w Berlinie i kilku innych większych miastach niemieckich jest ściśle spokrewniony z komunizmem francuskim a tem samem stanowi niebezpieczeństwo grożące pośrednio także innym państwom, w pierwszym zaś rządzie Francyi. Dotąd Francya niezupełnie przestała się obawiać swoich socjalistów, skoro tryumfująca republika nie poważyła się wydać amnestyi dla sprawców rewolucyi komunistycznej. Jeżeli w marcu żywioł komunistyczny we Francyi był tak groźny, że amnestye odrzucał nawet sam Gambetta, to rzecz naturalna, że nie zginął on zupełnie z widowni i że obecny tryumf pokrewnej frakcyi w Niemczech doda mu otuchy. Ścisłe rzecz biorąc, rząd francuski powinien więcej niepokoić się tym tryumfem socjalistów niemieckich, aniżeli rząd berliński. Niemcy mają księcia Bismarcka, którego żelazna dłoń wkrótce zacieży nad socjalistami i zatamuje im dalszy postęp. Francya zaś nie posiada silnego rządu a doktryny socjalistyczne nurtują tam silniej aniżeli w Niemczech.

Włoscy wyborcy zrehabilitowali się przy uzupełniających wyborach, wysyłając do parlamentu Visconti-Venoste, Bonghego, Spaventę i inne znakomitości dawnego stronnictwa rządowego, którym przy pierwszym głosowaniu zakwestyonowano mandaty. Ten rezultat wyborów uzupełniających zadowolił nie tylko dawną prawicę, której oczywiście wiele zależęć musiało na odzyskaniu wypróbowanych naczelników swoich, lecz także obecną większość a mianowicie jej odłam umiarkowany. Kilka organów tej większości nie wahało się powiedzieć otwarcie, że parlament włoski wiele straciłby na wykluczeniu powyżej wymienionych posłów, że takie wykluczenie mężów wielce zasłużonych około dobra kraju byłoby kompromitującym dla rozumu politycznego wyborców włoskich. Wybór dawnych ministrów i

Z DOMOWEJ PRZESZŁOŚCI

III.

Już bizantyńscy i greccy pisarze unoszą się nad gościnnością słowiańską. Polska jako jedna z pierwszych cór owej gościnnej macierzy, cnotą ową prześcigała inne ludy. Słynęła jej gościnność od morza do morza, a wesołość i zabawy polskie wszystkim ościennym ludom znane były wybornie. Prawda, że zabawy i hulaszczność w ostatnich zwłaszcza czasach przeszły swoje granice, że przyczyniły się nawet do powszechnej ruiny i upadku — dopóki jednak były umiarkowane, wpływały szczęściem i swobodą narodową, odbłyśkiem jego przyjemnej fantazy, należały do najwspanialszych rysów rodzinnej charakterystyki.

Przedmiot to szeroki — a chcąc go należyte wyczerpać, tomy chyba pisać by wypadało. Ciekawszymi więc czytelników odsyłając do dzieł Maciejowskiego, Gołębiewskiego itp. po szersze wiadomości z tej dziedziny obyczajowej, sami zaś ograniczamy się na podniesieniu kilku tylko wydatniejszych rysów.

„Gość w domu, Bóg w domu” — pieknie to przysłowie było zasadą staropolskiej rodziny w stosunkach przyjacielskich i sąsiedzkich. Ztąd też dom polski prawie zawsze stał otworem dla przejeżdżających gości, a pan i szlachcie, mieszczanin i kmieć także podjeżdżali swoich przyjaciół i znajomych, wszędzie sprawdzając hasło gościnne „czem chata bogata, tem rada”.

Ludzie zamożniejsi przybywali zazwyczaj z liczniejszą drużyną towarzyszy i sług dla należytej okazałości, a choćby dla tego, aby, jak humorystycznie wyszydza pewien pisarz te kalwaki, gdy sam pan „klanką do wrót kołatać będzie, oni tymczasem od psów go strzegli, otoczywszy kołem”. Przyjęcie jednak szczerze cechowało towarzystwo złożone z gości równych sobie pod względem społecznym. „Pownowatego, pisze Maciejowski, który z urodzenia był znakomity, przyjmując u siebie pana, przez trzy dni czesłował go wystawnie, strzelając z moździerzy i sute wyprawiając ucztę. Pownowatego szlachciec ozięblej już przyjmowano; pacholecy i konie gości takiego pozostawiali musieć w gospodzie, na wsi, jemu samemu tylko wolno było przyjść do dworu.”

Na przyjęcie gościa pana, szlachcie musiał wystąpić okazale. Należało mu szpalerać obić ściany gościnnej izby, ze stołu ustąpić musiała powszednia strawa, miejsce jej zastąpić musiał wytworniejsze dania, najmniejszej z sześciu złożone półmisek; za napitek postawić należało wino z nalewaną obok szklenicą. Ponieważ szczupły dwór szlachecki nie mógł pomieścić całej drużyny, gdyż panowie zwykli w kilkadziesiąt jeździli koni, należało samego pana i przedniejszych jego towarzystwa umieścić we dworze, innych na wsi, naprzód opatrzywszy hojnie ich potrzeby. Bawili się goście długo i wesoło, a na odjeździe jeszcze gospodarz obdarowywał ich upominkiem. Konik gospodarza, chartek i ptaszek musiał nieraz ze szlacheckiego do pańskiego powędrować domu.

Gdy szlachcie przyjechał do szlachciecia w zimie, sadzano go na honorowym miejscu u komina, na którym rzęsiście płonął ogień, i

na pierwszym wstępie raczono go czaszą piwa z oliwą. Później, jak to opowiadają Zbylitowski, Rej i Górnicki, obmysłano zabawę: albo mu grano na lute, albo spiewano poezje, albo piosenki, lub wygłaszano wierszyki, albo opowiadano pocieszne dyktoryjki, albo dawne przypomniano sobie dzieje.

Pomijając staropolską kuchnię i piwnicę, wspomniemy teraz słówkiem o zabawach i grach towarzyskich, przepłatanych muzyką i ochotczami tańcami. Jedno z najpiękniejszych miejsc zajmował między niemi „kulig”, niewątpliwie najbardziej charakterystyczna staropolska zabawa. Dziś już zniknął prawie zupełnie — jedynie w okolicach Łęczycy i Sieradza można się z nim jeszcze spotkać niekiedy.

Ludwik Clermont, sekretarz Maryi Kazimiry, opisuje nam świetny kulig, odbyty w Warszawie 1695 r. Opis ten przytoczony i u Gołębiewskiego, opowiada, że o trzeciej z południa trębacz dał sygnał, a cały orszak wyruszył z pałacu Daniłowiczów. Rozpoczęło pochód 24 Tatarów konno, ze służby królowej Jakóba. Za nimi dziesięć orszaków po cztery koni jeden przed drugim, czyli t. z. *sztytem*; na każdym sanku inna muzyka: żydzi z cymbałami, ukraińcy z teorbami, trębacz, fajfry, janczarowie zebrani z różnych dworów. Następowały sanie, okryte perskimi kobiercami, albo lampartami, sobolami i różnymi drogiemi futrami. Koni było u każdego sania po cztery, strójnych w pióra, kokardy, kutasy, na każdym sanie państwo, po kilka osób płci obojej, a około sania młodzież dworska konno. Takich ekwipaży naliczył Clermont sto siedm — a trudno było dać któremu z nich pierwszeństwo, bo wszystkie celowały doborom koni,

kosztownością fiter i libery, osobliwie hajduków. Na końcu pędziły sanki w kształcie Pegaza: siedzieli w nich ośmioro młodzieńców, którzy rozrzucaли wiersze, ułożone już dawniej przez Łęczyńskiego i Chłostęńskiego. Zamykał te parady oddział drabantów.

Wszyscy goście zajeżdżali naprzód do dworu Sapieżyńskiego, potem do księżnej Radziwiłłowej siostry królewskiej, potem do wojewody Potockiego, do młodego księcia Lubomirskiego, do pana kasztelana lubelskiego i do Ujazdowa. Gdzie tylko przybyli, zaraz gospodarz oddał im klucze od piwnicy, a gospodyni od szpiżarni. Każdemu z gości wolno było brać wszystko podług woli. Wszędzie grała kapela, tańczono wszędzie chwilkę i ruszano dalej. Ostatni zajazd był do Wilanowa, gdzie oboje królestwo byli gościom radzi z całego serca. Cały orszak wracał przy pochodniach, których było osiemset.

Z mniejszą oczywiście okazałością ale tak samo hucznie i wesoło, bawiła się brać szlachta, jeżdżąc kuligiem w przyjacielskie domy. Wesoła drużyna, sankami spiesząc od dworu do dworu, nie pomijając po drodze i skromnej zagrody zagonowego szlachcica, uprzyjemniała sobie rozkoszne wieczory zimowe, wolne od zajęć i kłopotów codziennych. Pożycie towarzyskie panów i znakomitszej szlachty tak mistrzowsko odtworzyli, Rzewuski, Wojciecki, Kaczkowski, i wielu innych pisarzy, że trudno nam było dorzucić tu rys jaki nowy a równie malowniczy.

Jadło i napój w bajecznej niekiedy obfitości trzymane gotowe na przyjęcie gości, nawet mały szlachetka raczył u siebie po kilkadziesiąt osób. Nieco więcej kłopotu bywało z nacyniem stołowym. Ale i na to była

naczelników prawicy zbiega się z ożywioną rozprawą, którą prowadzą w tej chwili dzienniki włoskie w sprawie wydania ustawy o niepołączalności mandatów poselskich z pewnymi posadami. Nieznamy bliższych szczegółów projektu tej ustawy, ale skoro przedmiotem jej jest niepołączalność mandatów z pewnymi posadami, to rzecz naturalna, że musi ścieśniać bierne prawo wyborcze, że uszczupla szereg kandydatów parlamentarnych. Ta niepołączalność mandatów jest doktryną, która w ostatnich czasach przysporzyła sobie mnóstwo zwolenników i jest bliską tryumfu w kilku państwach konstytucyjnych. O samej zasadzie niepołączalności mandatów przytaczano już przy niejedynej sposobności wszystkie argumenta *pro* i *contra* i zawsze istniała między nimi równowaga przynajmniej co do większej części posad, których nie należałoby łączyć z mandatami poselskimi. Jeżeli sprawa ta tak się przedstawia, to w praktycznym zastosowaniu zasady o niepołączalności mandatów chodzić powinno głównie o stopień dojrzałości politycznej pewnego kraju. Jeżeli w jakim kraju inteligencja polityczna stanowi znaczny procent ogółu ludności, jeżeli liczba krzeseł poselskich przedstawia się za niską w porównaniu z liczbą niezawisłych, światłych i chętnych do pracy kandydatów, to w takim razie trudno byłoby oprzeć się żądaniu, ażeby mandat poselski stanowił sam dla siebie urząd nie dający się łączyć z innymi. Ale Włosi są właśnie bardzo ubodzy w kandydatów, co najlepiej wykazały ostatnie wybory. Gdyby nie brak kandydatów odpowiednich, nie byłoby się dostało do izby i nie odgrywałyby tam wielkiej roli pewne osobistości, których burzliwa przeszłość polityczna zostaje w dysharmonii z obecnym monarchicznym ustrojem zjednoczonych Włoch. Gdyby nie brak kandydatów, krzesła poselskie nie byłyby się dostały tylu miernościom, które nie czując się zdolnymi do samodzielnego działania, zawsze służą będą za wygodny materiał dla tych, którzy lubią sprawować rządowi niespodzianki zachwiewaniem większości i stosunku głosów.

SPRAWY MONARCHII

— Komissya Izby deputowanych, obradująca nad reformą podatków, podjęła dnia 15 b. m. na nowo swą pracę celem załatwienia projektu rządowego o osobistym podatku dochodowym. Na posiedzeniu był obecny minister skarbu hr. Pretis i rada ministerjalny Chertek. Przystąpiono do obrad

rada. Zdarzało się bowiem, że gospodyni nie potrzebowała troszczyć się o łyżki, noże i widełce, dość aby zastawiła pełne misy, a przybory do jedzenia każdy przywiózł ze sobą. Chudopachołek za cholewą, możniejszy w skórzanym lub srebrzystym futeraku, brał szlachcicie wybierając się w drogę lub gościnnie, łyżkę, noż i widełki. Zwyczaj ten ułatwiał przyjęcie.

Domy panów możnych oczywiście nie potrzebowały tego rodzaju zapomogi kredensowej. Stoły u nich uginają się pod ciężarem sreber, szkła, tac, kandelabrow, i mnóstwa innych przyborów i sprzętów stołowych, które częstokroć figurowały tylko dla ozdoby. Używane powszechnie srebrne naczynia stołowe rozmaitych bywały kształtów; łodzie, okręty, płacowo i zwierzęta, konwie i beczki, kwiaty i owoce służyły na modele i wzory do wyrabiania naczyni stołowych. Najczęściej puchary uderzały dziwaństwem kształtów.

Z niedostatku a częściej jeszcze z mody zadawano się szkłem i fajansem, ozdobionym wzorzystymi rysunkami. Malowane naczynia stołowe długo były używane w Polsce a jeszcze w XVII stuleciu widzimy je obok białych szklanych i porcelanowych. W tym czasie porcelana wchodziła w użycie, rozwieliżniała się również po stołach pańskich i szlacheckich, wypierając ciężkie srebro i starszalsze polewane misy.

F. M.

nad § 21 i to na podstawie wniosku przedłożonego przez sprawodawcę dr. Beera. Wniosek ten opiewa: Przy przedsiębiorstwach prowadzonych wspólnie przez kilku uczestników, należy częstkę przypadającą na każdego z nich z ogólnego dochodu uważać za dochód ulegający opodatkowaniu. Jeżeli małżonkowie mają osobne dochody, naówczas należy wymierzyć podatek od ogólnego dochodu. Jeżeli dzieci niewłasnowolne, pozostające pod opieką rodzicielską, posiadają własne dochody, należy je o ile wpływają do kasy rodziców, zaliczać do dochodów rodzicielskich, pozostała zaś reszta własnych dochodów dzieci, która nie wpływa do kasy rodzicielskiej, należy oszacować dla każdego dziecka z osobna. Dochody wdów i rozwódek tudzież małoletnich, niepozostających pod opieką ojcowską, należy z osobna oszacować.

Dep. Krzeczunowicz postawił wniosek, ażeby w pierwszym ustępie, po słowach: „prowadzonych wspólnie przez kilku uczestników“ wstawić jeszcze ustęp: „tudzież przy dochodach każdego rodzaju, z których ciągnie zyski kilka osób“. Przy głosowaniu został przyjęty ustęp pierwszy z poprawką dep. Krzeczunowicza. Do drugiego ustępu postawił dep. br. Spens następujący wniosek: „Dochody małżonków należy z osobna oszacować“. Dep. Krzeczunowicz proponował ażeby tak własne dochody małżonki jakoteż dochody dziecka małoletniego, pozostającego pod opieką rodzicielską były osobno szacowane. Nad wnioskiem hr. Spensa wzięła się bardzo ożywiona rozprawa, która skończyła się przekazaniem całego ustępu referentowi do ponownego wystylizowania, poczem nastąpiły narady nad ustępem § 21. Ustęp ten opiewa: W gminach, powiatach i krajach należy uważać za czysty dochód tylko te dochody, jakie wpływają z własności realnej albo z przemysłowych i handlowych przedsiębiorstw. Po dłuższej rozprawie przyjęto ten ustęp. W końcu zastanawiała się komissya nad ustępem § 21 i przyjęła go w następującej, zmniejszonej stylizacji: Przy obliczaniu czystego dochodu należy obliczać: 1) Wszystkie wydatki, jakie są potrzebne celem uzyskania i zapewnienia podatku dochodowego, głównie zaś wydatki administracyjne i koszty utrzymania, zwyczajne potrącenia potrzebne do zostawienia bilansu, tudzież potrącenia które są potrzebne do uzupełnienia kapitału zakładowego zmniejszonego przez zużycie budynków i materiału jak n. p. warsztatów, narzędzi i t. p. i do pokrycia strat powstałych w ciągu roku przedsiębiorstwa.

— Ministerstwo oświecenia pracuje obecnie nad sprawą zaprowadzenia egzaminów państwowych w akademiach technicznych na wzór egzaminów, jakie istnieją w uniwersytetach, głównie zaś na wydziałach prawniczych. W tej mierze przedłożyły ministerstwu swe wnioski: politechnika w Pradze, akademię techniczną w Bernie i akademię techniczną we Lwowie. Najdokładniej opracowała tę sprawę politechnika w Pradze. Niemieckie stowarzyszenie politechniczne w Pradze wypracowało również memoriał odznaczający się bardzo jasnym poglądem na sprawę. Punktem ciężkości w tej sprawie jest uformowanie stosunku, jaki ma zachodzić między istniejącymi już egzaminami z pojedynczych przedmiotów a egzaminami państwowymi, tudzież między temi ostatnimi egzaminami a egzaminami potrzebnymi do otrzymania dyplomu. Niemniej ważnem jest także rozstrzygnięcie pytania, jaki cel praktyczny i jakie znaczenie będą miały świadectwa z egzaminów państwowych.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Niemcy i wystawa paryska.)

O wystawie paryskiej w roku 1878 i stanowisku, jakie w obec tej wystawy zajęli Niemcy, tak pisze *Journal des Débats*: Wewnętrzne i zewnętrzne przesilenia polityczne, jakie jeszcze przechodzimy, odwróciły powszechną uwagę od wystawy powszechnej w roku 1878. A jednak przygotowania do niej prowadzą się z największą gorliwością, prace ziemne na polu Marsowem postępują szybko, budynki wyrastają z ziemi, komitety już się ukonstytuowały i rozpoczęły swe prace, każdy oddaje się swemu zadaniu z ścisłym poświęceniem, które na tem większą zasługę pochwala, im mniej jest głośnie. Bylibyśmy zresztą w równej mierze niewiedzącymi jak zachwaliśmy, gdybyśmy wyłącznie sobie samym przypisywali zasługę tych wiele obiecujących początków. Wystawa powszechna, jeżeli się ma udać, potrzebuje przychylnego i skutecznego współdziałania wszystkich ludów, które biorą w niej udział. Pod tym względem obawy nasze zaczynają zniknąć a mocarstwom zagranicznym z żywą radością i uznaniem musimy podziękować za uprzejmość, z jaką pospieszyły zadość uczynić naszemu zaproszeniu. Przedewszystkiem cieszymy się z tego, że Rosya, jakkolwiek zawikłana obecnie w największe trudności dyplomatyczne i zagrożona wielką wojną, nie zapomina wśród przygotowań wojennych o udziale w

spokojnej walce, do której ją zaprosiliśmy. Wśród tej powszechnej gotowości zachodzi tylko jeden wyjątek, ale wyjątek tak uderzający, że mu konieczne kilka słów poświęcić musimy. Samo się rozumie, że nie możemy się tu zajmować przyczynami, jakimi zasłaniają się Niemcy, nie chcąc w wystawie wziąć udziału. Przedłożono je nam w formie, która mogłaby odpowiedzieć na nie uczynnie bardzo nieprzyjemną. Czy powody podane wytrzymają krytykę? Czy nie? Na to odpowie Europa. Chcieliśmy tylko zrobić uwagę, jak mało starały się Niemcy przygotować nas na niespodziankę, jaką nam zgoutowały. Gdy uchwała o urządzeniu wystawy została ogłoszona, dzienniki niemieckie starały się usilnie ukryć swą niechęć, owszem z pewną kurtoazją przyznawały nam wyższość na polu handlu i przemysłu i odzywały się z tem, że dla ich narodowego przemysłu byłoby nader korzystnem wejść w bliższe stosunki z naszą industryą, aby rozpatrzywszy się w naszych metodach mózdz się udoskonalili i na naszym przykładzie smak swój zaprawić. Wszysey przypominają sobie zasługujące na uwagę sprawozdanie, profesora Reulaux z wystawy w Filadelfii. Świadczyłoby to z naszej strony o braku zmysłu krytycznego i bezstronności, gdybyśmy się wahali oświadczyć, że sprawozdanie to jest takim wzorem administracyjnej otwartości, jakich mało ualicyłoby można od kiedy rządy istnieją. Pan Reulaux zwrócił się wprost do źródła złego i odkrył je z rzadką odwagą. W końcu oświadczył, że udział w wystawie paryskiej w roku 1878 przyniosłby Niemcom nadzwyczajne korzyści. Kilka dni potem oświadczył generał Moltke w mowie, która w Europie wiele narobiła hałasu, że Niemcy pokonawszy Francję na polach walki, muszą teraz z nią podjąć walkę o wpływ moralny i materialny postęp. Robiliśmy przygotowania do tej walki, a robiliśmy je bez wszelkiej myśli ubocznej, bez lęku i bez zbytniego zaufania w swe siły, gdy nagle odebrałszy wiadomość, że weale do walki nie przyjdzie. Zkąd pochodzi taka nagła zmiana usposobienia? Nie wytłumaczono nam tego. Czy może militarne Niemcy myślące tylko o zaborach, pogardzają naszym dobrobytem obywatelskim? Czy uważają za niegodne siebie zmierzyć się z nami na pokojowym polu przemysłu i sztuki? Czy duma niemiecka gardzi takimi zwycięstwami lub czy też nie może się pogodzić z myślą możliwej klęski? Nie należy do nas odpowiadać na te pytania, lecz jeżeli Niemcy będą obstawały przy swem dobrowolnem odosobnieniu się, będziemy z tego powodu czuli żal, bynajmniej jednak nie będziemy dumnymi z ich postanowienia ani też nie będziemy się na nie gniewali. Jeżeli jednak namyśliwszy się zmienią może swój plan, wtedy z wszystkich sił starać się będziemy wyznaczyć im to zaszczytne miejsce, które dla nich przeznaczylismy a którego dotąd nie przyjęli. Nam jedynie na tem zależy, aby opinia publiczna w Europie źle nas nie sądziła, aby motyw, z którego wypłynął projekt wystawy powszechnej, był wolny od wszelkich komentarzy i w należytym przedstawiony światło“.

(Wybory w Poznańskim.)

Wybory do parlamentu niemieckiego, pisze *Kurier Pozn.*, dokonane 10 b. m., wypadły w naszym księstwie bardzo pomyślnie, świetniej niż kiedykolwiek. Nietylkośmy bowiem przeprowadzili kandydatów naszych w tych obwodach wyborczych, które w zeszłej kadencji parlamentu przez Polaków były reprezentowane, ale co ważniejsza, zdobyliśmy na nowo utracony przy zeszłych wyborach obwód wyborczy szubińsko-wyrzyski. W Księstwo Poznańskie wysłała, jak wiadomo, w ogóle do parlamentu niemieckiego 15 posłów, z tych przeszło przy obecnych wyborach 11 Polaków a 2 Niemców. W dwóch obwodach wyborczych przyjdzie do ścisłego wyboru pomiędzy kandydatem polskim a niemieckim, mianowicie w obwodzie czarnkowsko-chodzieskim pomiędzy księdzem proboszczem Gajowieckim a radcą ziemianiskim p. v. Colmar i w obwodzie bydgoskim pomiędzy właścicielem dóbr p. Rogalińskim a właścicielem dóbr p. Webr.

Wybrani posłami w okręgu poznańskim p. Turno Hipolit z Obiezierza 10.855 głosami przeciw 7210 głosów, które otrzymał p. Willenbücher; w okręgu międzychodzieskim hr. Stefan Kwilecki 11.601 głosami przeciw p. Rönne, który otrzymał 10.442 gł.; w bukowsko-kościańskim dr. Józef Żółtowski; w krobiskim ks. Roman Czartoryski 7972 gł. przeciw Kennemanowi z 7315 gł.; w średzko-sremskim dr. Roman Komierowski 11.740 gł. przeciw ministrowi dr. Falkowi, który otrzymał głosów 2351; w wrzesińsko-pleszewskim hr. Stefan Żółtowski 11.592 gł. przeciw ministrowi dr. Falkowi z 3227 gł.; w krotoszyńskim wybrany p. Magdziński 6907 gł. przeciw ministrowi dr. Falkowi z 2041 gł.; w ostrzeszowsko-odolanowskim ks. Ferdynand Radziwiłł przeciw naczelnemu prezydentowi p. Günther; w gnieźnieńsko-wągrowieckim wybrany p. Rogaliński 13190

gł., przeciwnik p. Nollan miał 3147 gł.; w inowrocławsko-mogilnickim wybrany p. Kozłowski 11.317 gł. przeciw Nehringowi z 3558 gł.; w szubińsko-wyrzyskim hr. Leon Skórzewski wybrany większością 559 głosów.

Kandydaci polscy ulegli: w okręgu wschowskim, gdzie wyszedł z urny wyborczej p. Puttkammer przeciw ks. Theinertowi i w międzychodzko-babimostkim gdzie przeszedł p. Unruhe Bomst przeciw ks. Poszwinskemu. Ścisłejsze wybory odbędą się w okręgu bydgoskim między p. Rogalińskim (4068 gł.) a p. Wehr 4219 gł. i w czarnkowsko-chodzieskim między ks. Gajowieckim a p. v. Colmar.

W Prusiech zachodnich wybrani: w okręgu wejherowskim p. Zygmunt Dzianłowski. w starogardzkim Adam hr. Sierakowski. w chojnickim p. Leon Czarlinski. W trzech okręgach odbędą się wybory ścisłejsze między kandydatami polskimi a niemieckimi, a w trzech okręgach zwyciężyli kandydaci niemieccy.

(Ignatiew i Salisbury.)

Z *Pet. Wied.* dowiadujemy się, że między markizem of Salisbury a gen. Ignatiewem przyszło w ostatnich dniach do nieporozumienia. „Markiz Salisbury, pisze dziennik rosyjski, którego turkofile przeważali „drugim pełnomocnikiem Rosyi,“ zerwał (*razoszel sa*) z posłem rosyjskim. Jaki był powód tego zerwania, dotychczas niewiadomo. Ale korespondent stambulski *Allg. Ztg.* donosi, że na jednym z ostatnich posiedzeń konferencji generał Ignatiew wniósł przedłożenie, które nie miało aprobaty reszty członków, w skutek czego przyszło do bardzo ostrej wymiany zdań między posłem rosyjskim a markizem Salisbury. Delegat brytański sformułował długi szereg zażaleń przeciw Rosyi, popierając je zażaleniami własnoręcznymi pismami generała Ignatiewa. Nie chcemy roztrząsać wiarygodności tego w wysokim stopniu sensacyjnego doniesienia, nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że stosunki między rosyjskim a angielskim dyplomatem, tak ścisłe do niedawna, stały się teraz naprężonemi. Mówią, że jest to skutkiem różnicy zdań, jaka objawiła się na konferencji w kwestyi, co czynić na wypadek zamknięcia konferencji. Generał Ignatiew wniósł całkiem słusznie, aby wszystkie mocarstwa wystosowały do Porty sommacyę. Ale z wyjątkiem Włoch, które w ogóle na konferencji stały bezwarunkowo po stronie Rosyi, wszystkie mocarstwa odrzuciły ten wniosek, nawet Niemcy nie chciały przyłączyć się do tego projektu, motywując odmowę swą tem, że nie będąc w kwestyi wschodniej bezpośrednio interesowane, nie mogą narażać się na niebezpieczeństwa, któreby proponowany przez Rosyję środek mógł pociągnąć za sobą. Wtedy to i markiz Salisbury wyraził się miał w dnieu nieprzyjawnym dla Rosyi: „My skłaniamy Portę do rozumnych ustępstw tylko dla tego, aby zabezpieczyć ją przeciw groźniejszemu następstwom!“ Wycieczki prasy angielskiej wywarły widocznie wpływ na markizie Salisbury; wykonał on kręty odwrot. Nie dość na tem; sprzeciwił się przedłużeniu konferencji w innym jakimś mieście, jak to projektowanem było z początku — a inne mocarstwa przyłączyły się do zdania reprezentanta W. Brytanii. Jeżeli konferencya rozejdzie się, nie osiągnąwszy rezultatu, mocarstwa nie zrobią wobec Porty żadnej ani kolektywnej ani oddzielnej manifestacyi, i zostawiają sobie prawo działać dalej według własnego zapatrywania, kierując się wyłącznie indywidualnymi interesami, nie wiążąc się żadnymi przyrzeczeniami ani zobowiązaniami. Oto owa sławiona solidarność i harmonia Europy!“

Następują narzekania na „areopag europejski,“ który chciałby „izolować“ Rosyję. *Pet. Wied.* a z niemi cała prasa rosyjska, niezadowolona teraz z siebie i z całego świata.

(Lord Salisbury i rząd angielski.)

Dzienniki londyńskie już od kilku tygodni ciągle piszą o rozdwojeniu, jakie zaplanowało w łonie gabinetu, szczególnie zaś o tem, że zapatrywania lorda Salisbury z drugiej strony weale się nie zgadzają. Teraz wreszcie wychodzi prawda na jaw, gdyż półrządowy organ gabinetu *Morning Post* ogłasza światu, że lord Salisbury przekroczył dane mu przez lorda Derbygo instrukcje, że jednak na szczęście dotąd żadne z tego nie wynikły szkody, gdyż przedłożone Porcie propozycje nie zostały zaprotokołowane a zatem dla rządu angielskiego nie są obowiązującymi. Niebezpieczeństwo zatem minęło, jednakże niesubordynacya Salisburyego jest już niewątpliwym faktem. *Times* również napomyka, że w walce z Salisburyem Beaconsfield odniósł zwycięstwo. Dziennik ten pisze bowiem: *Premier* którego przegłosowano, z zadowoleniem przyjąłby wiadomość o nieudaniu się planu, któryby tylko wykazało trafność jego pierwotnych zapatrywań. Lord Salisbury jest przyjacielem lorda Beaconsfielda, a dla pierwszego byłoby

to bez wątpienia bardzo dotkliwym ciosem. gdyby miał opuścić Konstantynopol nie osiągnąłby celu swej misji. Ale już La Rochefoucauld mówi, że niekiedy „w nieszczęściu najlepszych przyjaciół naszych znajdujemy pewną satysfakcję.“ Delikatniej a mimo to wyraźniej nie można by zaznaczyć podziemnej walki między Disraelim a Salisburyem. Artykuł *Morning Post* zasługuje i z innych względów na uwagę, zwłaszcza że pochodzi z źródła urzędowego. „Mamy powody do mniemania, pisze ten organ, że nie należy jeszcze zupełnie wątpić o pokojowym załatwieniu trudności wschodnich. Podczas ostatnich dni zrobiono Porcie w drodze telegraficznej przedstawienia, z któremi powinna się koniecznie liczyć. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że Rosya gotowa jest dla utrzymania pokoju poświęcić wszystko z wyjątkiem punktu honoru. Z drugiej strony, nikt nie zdoła zaprzeczyć faktu, że Turcy odniosła dyplomatyczne zwycięstwo i że może zatem bez ujemy dla swego honoru przeciwnikowi swemu korzystnie przyznać warunki. Porta mogłaby się bez wątpienia odważyć na szanse wojenne, ale szanse pokojowe okazałyby się dla niej daleko korzystniejszemi. Napastnicy państwa tureckiego rozpoczynając zamech na egzystencję tego państwa, odebrali taką lekce, że podług wszelkiego prawdopodobieństwa pozostawiają je na długi czas w spokoju. Z drugiej strony, skoro Turcy przez długi czas będzie zażywała spokoju, będzie mógł rząd konstytucyjny nadać państwu taką siłę i dobrobyt, że dochody zupełnie będą mogły odpowiadać rozechodom. przez co zaufanie wierzycieli do Porty w takim stopniu wzrosło, iż Turcy nie tylko na wsparcie opinii publicznej ale i giełd angielskich śmiało będą mogli liczyć. Interesa angielskie są geograficznie jak najściślej połączone z interesami Turcyi a my, przyjaciele sułtana, doradzamy mu przeto zawarcia pokoju na podstawie przedłożonych mu obecnie propozycji. Musimy jednak przyznać, że ostro i niesprawiedliwie postąpiono sobie z Portą. Lord Derby zaznaczył, że o utworzeniu państwa lenniczego nie ma być mowy a jednak pełnomocnicy i pomysły utworzenia takiego państwa umieścili w swych pierwotnych propozycjach. W tem przekroczył lord Salisbury instrukcję lorda Derbygo. Na szczęście jednak propozycje te należą już do przeszłości i nie wyszły nigdy ze stadyum narad przedwstępnych. Gdy atoli żądania zmierzające do upadku Turcyi zredukowane zostały do minimum, radzimy Turcyi skorzystać raczej z złotej sposobności długiego pokoju, aniżeli narażać się na szanse wojenne.“

KRONIKA

— Uroczystość Jordana (Bohójaw.) (Hosp.) odbyła się dziś przed południem z wyjątkową okazałością religijnych ceremonij. Celebrował Najprzew. ks. metropolita Sembratowicz w orszaku bardzo licznych duchowieństwa, a w obelodzie wzięli udział dostojni urzędnicy i reprezentanci władz antonomicznych. Wojsko tworzyło szpalery.

— Roman br. Gostkowski. nadszły przy dyrekcji ruchu drogi żelaznej Arcyks. Albrechta, zatwierdzony został przez ministerstwo wyznani i oświecenia jako docent prywatny dla wykładow „o ruchu na drogach żelaznych“ przy lwowskiej Akademii technicznej.

— W kasynie mieszczańskim odbędzie się w sobotę dnia 20 stycznia b. r. czwarty wieczorek z tańcami. Początek o godzinie ósmej.

— Wieczorek muzyczny. W piątek odbędzie się w sali ratuszowej pod przewodnictwem pana Mikulego trzeci wieczór muzyczny towarzystwa muzycznego. Program obejmuje: 1. Haydena kwartet smyczkowy (d-dur) 2. Cherubinięgo Sextet z opery *Ali Baba*. 3. Haendla *Largo* na orkiestrę smyczkową i harmonium. 4. Spohra Tercet z opery *Jessonda*. 5. Williama Sterndale Bennet. Sextet fortepianowy. Początek o godzinie szóstej.

— W teatrze dziś po raz pierwszy śliczna opera Mousszki *Straszny dwór*.

— Stanisław hr. Plater, firmowy upadłego banku *Tellusa*, podług telegramu *Czasu* z Poznania, przez tamtejszy sąd apelacyjny uznany został niewinnym co do wszystkich podniesionych przeciw niemu zarzutów.

— O morderstwie rozbójniczem donoszą dzienniki solnogradzkie. W spokojnem miasteczku Rauris d. 11 b. m. z rana znaleziono trafikantkę miejscową na progu jej sklepu nieżywą, z gardłem poderżniętą. W sklepie nie znaleziono pieniędzy, widać więc, że morderca dla rabunku zabił trafikantkę. Godną uwagi jest okoliczność, iż morderstwo dokonane zostało w środku miasteczka, tuż obok koszar żandarmskich i budynku szkolnego.

— W walce z Kafurami plemienia Bassuto w południowej Afryce poległ d. 17 listopada wódz sił zbrojnych Rzeczypospolitej Transwaalskiej, były oficer pruski Schlieckmann. Kafrowie pod dowództwem kaeyka swego nazwiskiem Sekukuni biją się bardzo walecznie i dotąd prawie piędzi ziemi nie ustąpili „białym zaborcom.“

† Zmarli w ostatnich dniach: w Pradze profesor filozofii Volkmann-Volkmar, autor pism filozoficznych, członek praskiej Akademii umiejętności, przeżywszy lat 65; w Lipsku botanik, profesor wszechświaty tybingskiej dr. W. Hofmeister, przeżywszy lat 50; w Paryżu siostra sławnej Racheli, Sara Felix, także artystka dramatyczna.

— W skutek urwania się skały w Brische pod Steinbrück, w Styryi, głązy zasypały 3 domy z 12 mieszkańcami.

— Miasto zdrowia. Przed dwoma laty profesor Richardson w Londynie na kongresie przyrodników angielskich przedstawił projekt swój założenia wzorowo pod względem higienicznym urządzonego miasta *Hygeia*. Kilkakrotnie już donosiliśmy, że wnioskodawca dla wprowadzenia w życie swej teorii, wybrał odpowiednią okolicę nad wybrzeżem morskim w hrabstwie Sussex i złożył towarzystwo akcyjne w celu wybudowania w tej okolicy „miasta zdrowia“. Obecnie plany *Hygeii* są już wypracowane i za bajejczy w pierwszej chwili uważany pomysł dra Richardsona zbliża się zacyzna do swego urzeczywistnienia. *Hygeia* ma być miastem wzorowem nie tylko ze stanowiska warunków zdrowia, lecz także pod względem estetycznym odpowiadać ma wszelkim wymaganiom czasu, ażeby zadowolić umysł mieszkańców w równym stopniu jak ciało. Wreszcie i względem trzećci, moralny, uwzględniony był w całej pełni przy układaniu planu miasta zdrowia. Wszelkie wyszynki i gospody są tam wyklęte, a kto zechce zaspokoić głód lub pragnienie w *Hygeii* będzie musiał czynić to w przyzwyczajeniu urzędowej i przez lekarza nadzorowanej restauracji. Położenie miasta pod względem sanitarnym ma być wyborne, świeże powietrze, mocno zbudowane, suche domy, wodociągi i wywóz wszelkich nieczystości daleko za miasto, oto zasady na których ułożono plan w mowie będący. Mieszkania i w ogólności pobyt w *Hygeii* wcale nie będzie drogi, ponieważ założyciele z góry reflektują głównie na klasę średnią. W mieście zdrowia będzie stać droga żelazna. Według planu stanie na razie 1600 domów, obliczonych na 8000 mieszkańców. Środkiem miasta prowadzić mają szerokie, piękne bulwary, w okół których ugrupowane będą w kwadraty i półksiężycy kompleksy domów, tworzące przestronne ulice. Domy poprzeczne będą ogrodami. Nad wybrzeżem urządzony będzie kryty bulwar dla tych, którzy zechcą używać powietrza morskigo w dni letnie. Rozumie się, w samem morzu wzniesione będą łaźienki, i to tak, ażeby przy każdym stanie wody mieszkańcy używać mogli kąpeli.

— O tajemniczej kradzieży opowiadają dzienniki nowojorskie. W drodze z washingtonskiej izby skarbowej do urzędu pocztowego w Chicago zaginęła w niepojęty sposób suma 10.000 dolarów, przesłana w dobrej opieczkowanej paczce, tak, że na miejscu przeznaczenia po otworzeniu nienaruszonych pieczęci paczki zamiast banknotów znaleziono bibułę. Dotąd nie ma najślabszych nawet poszlaków, kto i w jaki sposób mógł tak nieznanie wyjąć z paczki pieniądze. Tyle wszakże pewna, że już raz przed rokiem niesporna przesyłka pieniężna z tego samego oddziału izby skarbowej uległa podobnemu losowi.

— Kronika podróży. Afrykańskie Towarzystwo w Berlinie dnia 12 b. m. otrzymało ważną wiadomość. Wracający z środkowej Afryki dr. Pogge telegrafował z Lizbony, że powiadło mu się znaleźć tak długi przez podróżyne nadaremnie szukane państwo murzyńskie króla Muaty Janwy nad równikiem. Dr. Pogge w tych dniach stanie w Berlinie i zda szczegółowo sprawę z swych odkryć.

— Profesor Aleksander Bain, zmarły niedawno w Szkocji, niepospolicie zasłużył się umiejętności i praktycznemu życiu zastosowaniem elektryczności do różnych użytecznych wynalazków. Bain był rodem z Aberdeen, gdzie przyszedł na świat w r. 1818. Elektro-magnetyczny telegraf ezeionkowy, elektro-magnetyczny zegar i różne udoskonalenia przyrządów telegraficznych, są jego pomysły. Od kilku lat Bain był zupełnie sparaliżowany.

— Bez wieści zginął parowiec *Colombo*, który dnia 3 grudnia 1876 r. z pięciu majtkami i 18 podróżnymi na pokładzie wypłynął z przystani Hull udając się do Nowego Jorku. Zbrodnia Thomasa staje w pamięci...

— W skutek powodzi d. 10 b. m. wieczorem pod Bugbrock w Anglii zapadła się tama drogi żelaznej północno-zachodniej, lecz na szczęście nie przejeżdżały tamtędy pociągi w tym czasie. Od tygodnia zalana jest wielka kopaliną węglą Shirland w North Derbyshire, z której nie można było dla nawału powodzi wprowadzić czterdziestu koni, pracujących w podziemiach. Zwierzęta te musiały wyginąć.

— W mieszkaniu Philipparta, szefa firmy brukselskiej, o bankructwie której niedawno donosiły telegramy, policja brukselska odbyła rewizję, która trwała cztery dni. Spisano dokładny inwentarz ruchomości i pozostawionych przez Philipparta kosztowności, które jak się pokazało reprezentują znaczną wartość. Pieczęcie sądowe położone zostały także na biurach zakładu *Bassins Houillers de Hainaut*, którego prezydentem był Philippart.

— Uczyuny słoń. Niedawno na jednej z ulic w południowej dzielnicy Londynu ugrzązł w błocie ciężko obciążony omnibus. Podczas

gdy passażerowie wysiedli a biedne koniska napróżno się siliły wyciągnąć omnibus z błota, przechodził przypadkowo tą ulicą słoń z swym dozorcą. Roztropne zwierzę na rozkaz dozorcę nacisnęło ogromnym swym łbem na tył omnibusu i w jednej chwili wybawiło z kłopotu konie, woźnicę i passażerów. Odtąd uczynny słoń jest popularną figurą w Londynie.

— O planecie Wulkanie czytamy w *Journ. des Debats*: Trzy miesiące upłynęły od dnia, w którym według obliczeń astronomów pokazał się miał na tarczy słonecznej domniemany planeta *Wulkan*, krążący pomiędzy Merkurem a słońcem, tymczasem nie widziano go dotychczas. Teoria dowodzi jego egzystencji z wszelką stanowczością, zresztą w rzeczy samej obserwowano go kilkakrotnie dawniej jako przesuwający się po przed tarczą słoneczną okragły punkt czarny. Astronom Le Verrier z dyskusji nad naturą tego punktu i badań własnych ułożył jak wiadomo formułę, określającą przypuszczalną kolej obiegu nieznanego planety i na tej formule oparty spodziewał się dostrzedz *Wulkanu* na tarczy słonecznej w październiku r. 1876. Tymczasem zaszły okoliczności, które z gruntu wstrząsnęły podstawami obliczeń paryskiego astronoma. Sprawdzono mianowicie, że jedno z przejść czarnego punktu przez słońce, z wiosną r. z. obserwowane przez pana Webera, a przez p. Le Verrier w dobrej wierze przyjęte do hypotecznej obliczenia kolei *Wulkanu*, było zwyczajną plamą słoneczną. Mylny czynnik ten w rachunku Le Verriera, zepsuł rozumie się cały rachunek. Niezrażony tem wszakże astronom paryski zabrał się do nowego obliczenia kolei nieznanego dotąd planety, przyjmując tym razem za podstawę rachunku tylko pięć pozytywnych faktów przejścia czarnego punktu przez słońce, a mianowicie: w październiku r. 1802, w październiku r. 1839, w marcu 1849 r., w marcu 1859 i w marcu 1862 r. Astronom Hind wykazał nadto, że zjawisko podobne z r. 1819 zupełnie przystaje także do formuły Le Verriera. Ten ostatni zresztą nie straciwszy ani na chwilę wiary w egzystencję nieznanego dotąd planety, przyszedł obecnie do przekonania, iż *Wulkan* tylko peryodycznie może się przemieniać po przed tarczą słoneczną, że mianowicie przez kilka lat z kolei wiosną i jesienią może tam być widzialny, poczem przez lat siedm kończy swój obieg niewidzialny dla oka ludzkiego. Obecnie bądź co bądź zdaniem Le Verriera zbliża się okres przejść *Wulkanu* przez słońce, jakkolwiek co do czasu nie można go jeszcze określić z wszelką ścisłością. Być może, iż przejście takie nastąpi w roku bieżącym: w przeciwnym razie nie można go już oczekiwać prędzej, jak w roku 1885. Do ostatecznego sprawdzenia i zbadania tego nowego ciała niebieskiego znakomicie posłużą się astronomom fotograficzne widoki tarczy słonecznej, codziennie teraz zdejmowane przez Jansena.

Wybory do Rady miejskiej.

(2) Wczoraj o godzinie 7 wieczorem zebrał się w sali ratuszowej t. z. komitet obszerniejszy, złożony z 150 członków a wybrany w niedzielę d. 14 b. m. celem przeprowadzenia wyborów do lwowskiej Rady miejskiej. Zebrał się w celu wybrania komitetu ścisłego, który ma ułożyć listę stu kandydatów do krzesła radzieckich. Zgromadzeniu przewodniczył p. Wiczyński.

P. Niemczyński zabrał głos i w bardzo długim przemówieniu, wyluszczył zgromadzonym pod jakimi auspicjami mają w tym roku odbyć się wybory do Rady miejskiej. Dotychczasowa Rada była podzieloną na dwa stronnictwa, które jednak w kwestiach ważnych, zasadniczych, szły ze sobą ręką w rękę. Jedno stronnictwo nazywało się „kółkiem młodych“ a drugie stronnictwo „klubem starych.“ Po za obremem Rady istnieją we Lwowie stowarzyszenia właścicieli realności, które przy każdych wyborach do reprezentacji miejskiej zajmowało bardzo skrajne stanowisko. Uzyskawszy przy ostatnich wyborach, przed trzema laty, kilka krzeseł w Radzie miejskiej dla swych członków, wpływało na Radę. Członkowie tego stowarzyszenia zasiadający w Radzie, należeli do t. z. „kółka młodych.“ Ażeby zapobiedz agitacji wyborczej, i ażeby przeprowadzić zgodnie wybory do Rady miejskiej, postanowili kilku obywateli dobrej woli porozumieć się z wszystkimi stronnictwami. Propozycja tych obywateli została przyjęta i „kółko młodych“ wydelegowało z swego grona pp. Gostkowskiego, Simona, Moszczańskiego i Mikulińskiego; klub starych wydelegował pp. Dąbrowskiego, Wiczyńskiego i innych: stowarzyszenie właścicieli realności zaś pp. Gromana, Piątkowskiego, dr. Hryszkiewicza i Kozłowskiego. Ci delegaci porozumieć się, i stanął kompromis, według którego mają w skład nowej reprezentacji wejść członkowie wszystkich powyższych stronnictw. Na podstawie tego kompromisu ułożono listę 150 obywateli, którzy mieli stanowić komitet obszerniejszy i którzy w niedzielę istotnie zostali wybrani. Ale od chwili wyboru tego komitetu obszerniejszego musiała zająć jakaś zmiana w kompromisie pomiędzy stronnictwami, al-

bowiem na kartkach, rozdanych nam przy wstępie do sali, na kartkach, na których wydrukowano nazwiska trzydziestu obywateli, którzy mają stanowić komitet ścisły, nie ma własnie nazwisk wybitnych osobistości należących do „kółka młodych“ a natomiast jest za wiele nazwisk członków stowarzyszenia właścicieli realności. Mowca uprasza tedy zgromadzonych, ażeby zwrócili uwagę na tę ważną okoliczność i przy głosowaniu starali się wprowadzić do komitetu ścisłego więcej osób z poza grona stowarzyszenia wł. realności. Wybór komitetu ścisłego jest bardzo ważny. Komitet ten ma bowiem ułożyć listę kandydatów do Rady miejskiej i przedłożyć ją wyborcom. Jeżeli chcemy, ażeby wyborcy głosowali zgodnie, i ażeby w łonie samego komitetu ścisłego nie powstało rozdwojenie, co w dalszej konsekwencji musiałoby pociągnąć za sobą agitację za kilkoma listami kandydatów (jak to już nieraz było), starajmy się wybrać taki komitet ścisły, któryby odpowiadał życzeniu wszystkich stronnictw. W dalszym ciągu swego przemówienia wystosował pan Niemczyński prośbę do przyszłego komitetu ścisłego, ażeby przy układaniu listy kandydatów do Rady miejskiej uwzględnił następujące osobistości: pp. Seweryna Karpuszkę, inżyniera towarzystwa agronomicznego; dr. Józefa Bielskiego, lekarza; dr. Janolę i Z. Sawczyńskiego, dyrektora seminarium nauczycielskiego. P. Niemczyński domagał się w końcu, ażeby komitet ścisły przy układaniu listy kandydatów zażądał od Prezydym magistratu protokołu z 180 posiedzeń Rady miejskiej i z tych to protokołów przekonał się, którzy członkowie dotychczasowej Rady odznaczyli się gorliwością w pełnieniu obowiązków, a którzy zachowywali się całkiem biernie. Gorliwych należałoby ponownie wybrać a biernych wyeliminować.

P. Kozłowski (członek stowarzyszenia właścicieli realności) tłumaczył p. Niemczyńskiemu, że jakiś zły duch ułożył listę komitetu ścisłego z wyraźną tendencją wywołania nieporozumień pomiędzy pogożonemi stronnictwami.

Dr. Goldman zalecał wybór dra Filipa Zukra do komitetu ścisłego. Będzie on tam niezawodnie potrzebny do dania rozmaitych wyjaśnień.

P. Piątkowski wyraża zdziwienie, że nad wyborem komitetu ścisłego toczy się taka dyskusja, jak gdyby zebrani obywatele byli małoletni i nie wiedzieli, kogo mają wybierać. Listę, którą rozdano przy wchodzie do sali można przecież całkiem odrzucić i każdy może głosować jak mu się podoba.

Dr. Zucker dziękuje p. Goldmanowi za poradcę, ale oświadcza, że nie żyje sobie zasiadać w komitecie ścisłym.

P. Jan Dobrzański jest zdania, że wybór komitetu ścisłego jest tylko wówczas bardzo ważny, jeżeli komitet obszerniejszy a względnie wyborcy przyjmą *en bloc*, bez wszelkiej dyskusji, listę przezeń ułożoną. Tak jednak być nie powinno; mowca wyraża nadzieję, że komitet obszerniejszy otrzymawszy od komitetu ścisłego listę kandydatów, będzie balotował nad każdym kandydatem. Tylko wówczas możemy mieć dobrą Radę, jeżeli komitet obszerniejszy będzie balotował nad każdym przyszłym Radnym.

P. Fechter Leopold (starszy) wzywa do solidarności. Skoro przedmieszczenie dowiedzą się, że w śródmieściu nie ma solidarności, będą głosowali na jakieś kartki pokątne, które w dniu wyborów pojawiają się zwykle jak grzyby po deszczu. Przez to mogą do Rady wejść żywioły niezbyt pożądane.

Po przemówieniu p. Niemczyńskiego, który radził powtórnie wybrać dobry komitet ścisły, albowiem wybory są już bardzo blisko, i nie będzie czasu balotować nad każdym kandydatem proponowanym przez komitet ścisły, zaniknęło dyskusję i członkowie komitetu obszerniejszego oddawali swe głosy na członków komitetu ścisłego. W skład komitetu tego weszli pp.: Bałutowski Franciszek, Dr. Beiser Mojżesz, Banrowicz Wincenty, Chyliński Antoni, Dąbrowski Wacław, Dobrzański Jan, redaktor, Dymet Michał, Groman Karol, Gubrynowicz Władysław, Dr. Hryszkiewicz Piotr, Jakubowski Franciszek, Kulczycki Teodor, radca, Ławski Jan, Dr. Mały Karol, Mikuliński Antoni, Momocki Franciszek, Moszczański Michał, Dr. Noskiewicz August, Piątkowski Feliks, Południowski Franciszek, Szwedziński Hilary, Walichiewicz Michał, Wiczyński Jan, Wiedon, Józef, X. Zabłocki Feliks, Zaak Wincenty, Zółkiewski Zygmunt.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z d. 16 stycznia.)

(Dokończenie)

(2) W dalszym ciągu posiedzenia przysięła Rada bez dyskusji w dziale rozechodów następujące cyfry. Na policję sanitarną 42134 zł. na policję targową 451 zł. na straż ognio-

wą 13911 zł. na spis ludności, pobór i pomieszczenie wojska 9350 zł. na kościoły 300 zł. Przy tej ostatniej rubryce wniosła komisya budżetowa rezolucję, aby magistrat zajął się lichym stanem budynków parafialnych przy kościele św. Marii Snieżnej.

P. Jasiński zabrał głos i w dłuższym przemówieniu wyłuszczał Radzie, że ustawa o komitetach parafialnych jest przynajmniej w Lwowie niewykonalną. Dwóch lat było potrzeba na utworzenie komitetów parafialnych a po utworzeniu istnieją one tylko *de nomine*, niepodobna bowiem zebrać członków na posiedzenie. Zresztą nie zdałoby się na nie takie posiedzenie. Tak n. p. potrzeba przy kościele św. Antoniego na Łyczakowie w jak najkrótszym czasie wybudować nowe budynki dla proboszcza. Wybudowanie odpowiedniego domu będzie kosztowało co najmniej 30.000 zł. W myśl ustawy mają te koszty być podzielone pomiędzy parafian. Niechże znajdzie się człowiek, który zdołałby te koszty rozreperować pomiędzy parafian św. Antoniego! Tak tedy mamy już komitety parafialne, ale nie ma znowu parafian. Podobnie ma się rzecz z wszystkimi innymi parafiami we Lwowie; dotychczas nie ma jeszcze w żadnej parafii spisu parafian i jest wszelka nadzieja, że nigdy takich spisów nie będzie, albowiem obywałe, przy zmianie pomieszkau są dziś parafianami tej a jutro owej parafii.

W dalszym ciągu obrad uchwałała Rada wydatki na oświatę publiczną w wysokości 14.911 zł.; dla zakładu sierot 16.976 zł.; na cele dobroczynne 21.566 zł. Przy tej ostatniej rubryce przyjęła komisya budżetowa wniosek p. Płatkowskiego co do wybudowania na gruncie obok aresztów miejskich jednopiętrowego budynku na pomieszczenie t. z. domu pracy przynusowej i na pomieszczenie przytulisk ogrzewanych. Wniosek ten został przekazany magistratowi do zwykłego traktowania.

Następnie przysła pod obrady XX rubryka rozehodów „Drogi i bruki”. Komisya budżetowa wstawiła przy tej rubryce kwotę 71.495 zł.

P. Wierzbicki zabrał głos i w dłuższym przemówieniu dowodził potrzeby wstawienia wyższej kwoty na drogi i bruki. Wywody pana Wierzbickiego poparli wymownie inni radni.

Rada poszła za zdaniem p. Wierzbickiego i podniosła powyższą cyfrę do wysokości 90.000 zł.

W myśl propozycji komisji budżetowej uchwałała Rada w ciągu r. 1877 wybrukować: ulicę Karola Ludwika od ulicy Jagiellońskiej do Kazimierzowskiej; ulicę Furmanką, Serbską, Żółkiewską i Majorowską, a przebrukować górna część ulicy Skarbowski. Wybrukować ryniakiem plac Solskich. Ułożyć chodniki z płyt trembowelskich wzdłuż placu Strzeleckiego; przy drodze Waleckiej; od ulicy Czerwonej na Wysoki Zamek; wzdłuż nowo wybudowanego kanału w ulicy Stryjskiej; do Akademii technicznej; przy ulicy Żółkiewskiej od ulicy Zborowskiego do rogatki żółkiewskiej; przy ulicy Łyczakowskiej od szpitala wojskowego do ulicy Głowińskiej; przy ulicy Zielonej od ulicy Wagilewicza do chodnika już istniejącego; przy ulicy Pańskiej od plantacji do rogu ulicy Stryjskiej. Urządzić deptaki: przy ulicy Łyczakowskiej do starej rogatki i przy ulicy Grodeckiej od dworca kolei Lwowsko-Czerniowieckiej do rogatki. Na tem przerwano obrady nad budżetem miasta Lwowa. Następnie posiedzenie odbędzie się w sobotę dnia 20 b. m.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Przemysł domowy w Galicji.

II

(S) Wydział powiatowy w Chrzanowie przemawia za utworzeniem szkoły kamieniarska w Krzeszowicach lub Paczółtowicach. Powiat Chrzanowski słynie z obfitych pokładów pięknego marmuru a gdy dawniej przemysł domowy był w stanie kwitnącym, wyroby kamieniarskie wiejskich majstrów rozchodziły się szeroko i jedwały sobie wielki odbyt. Brak kapitału obrotowego i fachowego wykształcenia uniemożliwił rozwój przemysłu kamieniarskiego w takim stosunku, ażeby mógł dotrzymać konkurencji obcym produktom. Wskutek tego przemysł ten znajduje się dziś w stanie upadku, choć posiada w wybornym materiale główny warunek rozwoju. Najobfitsze pokłady marmuru znajdują się w Dębniku przysiółku Paczółtowic i stanowią własność ks. Karmelitów w Czarnej. Także w samych Paczółtowicach i w Czarnej znajdują się bogate pokłady marmuru. W tych trzech miejscowościach i w Krzeszowicach mieszka obecnie kilkudziesięciu majstrów dostarczających piękne wyroby kamieniarskie a mianowicie: puszki na tytoń, kałamarze, wazy, solniczki, pudełka na popiół, ciężarki na papier, płyty nagrobkowe a nawet całe nagrobki.

Gmina miasta Stary Sącz stara się o uzyskanie szkoły garbarstwa i kamieniarska, gdyż obie te gałęzie przemysłu zaczynają tam upadać. Obecnie trudni się tam garbarstwem ośmiu przemysłowców. Wyprawiają oni tylko skóry zwykłe, których odbył jest coraz mniej. a nie umieją wyprawiać skór t. z. terenyowych, futnowych, juchtowych i t. d., które izraelci tamtejsi sprowadzają do handlu z Węgier i z Wiednia. Garbarze Staro-Sądccy otrzymują zamówienia od kucpów z Nowego Sącza, Bobowy, Gorlic, Cieków, Jasła i innych miejscowości sąsiednich. Kuśnierze, których liczba wynosi 70 a z pomocnikami przeszło sto, wyprawiają skóry baranie, Zakupują oni barany na jarmarkach a nawet w pogranicznych miasteczkach węgierskich. Z wyprawionych skór robią kożuchy dla włościan a mięsem baranem, solonem w beczkach, żywią się w zimie całe rodziny kuśnierzy. Kuśnierzom Staro-Sądccim wiedzie się weale nieźle, bo wyroby ich mają wielki odbyt a potrzebnego kapitału nie potrzebują szukać u lichwiarzy, mając własne fundusze i kasę zaliczkową w Starym Sączu. Kuśnierzom tym wiodłoby się jeszcze lepiej, jeżeliby nauczyli się farbowania kożuchów i skórek, tudzież wyprawy skórek kozich i baranich na rękawiczki. Skórki kolorowe potrzebne do ubierania kożuchów muszą kuśnierze Staro-Sądccy kupować w Węgrzech po cenie weale wysokiej. Brak zaś wykształcenia w białoskórnictwie naraża ich na straty, bo skóry niestosowne do wyrobu kożuchów muszą za bezcen sprzedawać nie umiejąc użyć ich na co innego.

W Rohatynie istnieją według sprawozdania tamtejszego Wydziału powiatowego trzy garbarnie, w których wyprawiają rocznie około 12.000 skór po większej części cielęcych. Rezultat byłby dwa razy większy jeżeliby przemysłowcom przyszły w pomoc wykształceni i rzetelni czeladź, tudzież fundusze potrzebne na kapitał obrotowy. Pierwszemu brakowi zaradziłyby najprędzej szkoła przemysłowa. 35 kuśnierzy w Rohatynie nie-szkających wyprawia rocznie do 25.000 skór baranich używanych na kożuchy, które po największej części sprzedawane bywają na jarmarkach w okolicy Lwowa. I w tej gałęzi przemysłu czuć się daje dotkliwie brak czeladzi zdolnej. Wszyscy kuśnierze mają za ledwie 11 czeladników i dlatego wyroby ich nie mogą być celujące. W innych miejscowościach powiatu Rohatyńskiego, przemysł garbarski i kuśnierski prowadzony jest w bardzo skromnych rozmiarach.

W powiecie Drohobyckim przemysł domowy stoi na niskim stopniu. Ludność kilku wsi tego powiatu mianowicie w Bilezu, Dobrowlanach, Lityni, Gajach i Rychciach trudni się tkactwem w porze zimowej. W samym Drohobyczu ludność trudni się oprócz tkactwa także garniarstwem i bednarstwem. Tylko bednarze pracują przy pomocy czeladzi, w innych gałęziach przemysłu domowego wystarczają sami domownicy. Wyroby przemysłu domowego z powiatu Drohobyckiego sprzedawane bywają na targach w sąsiednich miastach a mianowicie: w Stryju, Samborze i Rudkach.

W powiecie Rzeszowskim przemysł domowy tem się odznacza, że obejmuje niemal wszystkie gałęzie domowych potrzeb ale mimo to a może właśnie dlatego stoi na tak niskim stopniu, że wyroby nie mogą wejść w szerszy obrót handlowy i znajdują pokup tylko u ludności wiejskiej. Na większą uwagę zasługują przemysł tkacki w okolicach Białowży. Dawniej tkacze wyrabiali tam przy pomocy czeladzi z własnego materiału płótno rozmaitego gatunku, które miało znaczny odbyt w miejscach i okolicach. Obecnie żydzi zakupują konopie, posyłają je do przedziału szlaskich i otrzymują ztamtąd przędzę rozdają między tkaczy wiejskich, którzy wyrabiają z niej płótno i worowinę za małym wynagrodzeniem, najczęściej za procent od pożyczonych pieniędzy. Wyrób słomianych kapeluszy zatrudnia ludność większą w całym powiecie Rzeszowskim ale kapelusze te tak są niezgrabne i ciężkie, że mają odbyt tylko u ludu wiejskiego. Wyrobem sprzętów z korzenia i prętów wikliny trudni się ludność wsi Wulka Jasienicka koło Głogowa. Można tam nabyć tania stosunkowo weale kształtne i praktyczne stołki, fotele, stoliki kanapy itd. Wyrob tych sprzętów daje całemu rodzinom utrzymanie i wzrasta ciągle, bo sami zarobnicy mówią, że nie mogą podołać licznym zamówieniom. W Świleży kilkudziesięciu mieszkańców trudni się garbarstwem. Skupują oni skóry surowe po największej części końskie na jarmarkach w Głogowie, Kolbuszowej i Rzeszowie, wyprawiają te skóry na buty dla włościan i sprzedają szwcom w wymienionych trzech miastach. W miasteczku Głogowie około 40 rękodzielników trudni się wyrobem sit i przetaków i znajduje w tem zatrudnieniu dostateczne utrzymanie. Sita i przetaki z Głogowa mają szczególnie w jesieni wielki odbyt na jarmarkach i odpustach w okolicy a nawet kucpy z dalszych okolic nabywają ten towar w znacznej ilości.

OSTATNIA POCZTA

Presse zapisuje pogłoskę utrzymującą się w kołach deputowanych, że sejm krajowy wybrane na nowo w roku zeszłym, zostaną na wiosnę r. b. zwołane na krótką sessję.

W państwowym ministerstwie wojny odbyła się d. 15 b. m. ostatnia narada delegatów rozmaitych innych ministerstw w sprawie ustawy o kwaterunkach wojskowych. Rozchodziło się o stanowcze oznaczenie klas, do których pojedyncze gminy mają być zaliczone.

Według telegramów wysłanych z Pragi do dzienników wiedeńskich miał Czernajew przy sobie około 700.000 rubli, które wywioził za granicę.

Z Budapesztu telegrafują, że na mdzie ministrów odbytej d. 16 b. m. nie zapadła znowu żadna stanowcza decyzja w kwestyi bankowej.

Hr. Andrassy wyjechał d. 16 b. m. z Budapesztu do Wiednia.

Wszystkie dzienniki, jakie dzisiejsza poczta przyniosła, piszą nekrologi dla konferencji stambulskiej. „Konferencya, mówi *Nordd. Allg. Ztg.*, zbliża się ku końcowi. Z uporeczywością, godną lepszej sprawy, czyniła Turcyja wszystko, co mogło przeciw niej usposobić opinię Europy, która była świadkiem, jak Rosyja z każdym dniem coraz to bardziej ustępowała i okazywała gotowość przyjęcia nawet *minimum* pierwotnych żądań, jako podstawy lepszej przyszłości chrześcijan tureckich. Turcyjczyści mężowie stanu nie mogą się oddawać nadziei, aby mocarstwa europejskie nadaremnie zgromadzały swych reprezentantów w Konstantynopolu, i aby wobec *non possunt* Porty pozostawiły wszystko po dawnemu — a tem mniej aby Rosyja, której cesarz publicznie swój i swego narodu honor uznał w tej sprawie angażowanym, miecz już wydobyty schowała spokojnie do pochwy. Przeciwnie, nie ulega wątpliwości, że skoro Turcyja swą upartą odmową zmusi Rosyję do wywalczenia bronią tego, czego łagodnością uzyskać nie mogła, że wtedy *status quo* a nawet *status quo antequam* nie może być jedyną nagrodą zwycięstwa. W razie, gdyby wojna była nieuniknioną, rozszerzą się także jej cele.”

Notujemy w końcu telegram paryski *Tagblattu*, według którego Porta miała w ostatnich dniach okazać pewną skłonność do ustępstw, w skutek czego rokowania, już prawie zerwane, podjęte być mają na nowo.

Reichsanzeiger zaprzecza urzędownie pogłoskom o odrębnym stanowisku, jakie baron Werther rzekomo zajął na konferencji. Źródłem tych pogłosek mówi organ urzędowy, jest *Agence Haras*. W wszystkich tych doniesieniach nie ma ani słowa prawdy. Niemcy obecnie tak samo jak przedtem nie mają bezpośrednich interesów w Konstantynopolu, i nie mają więcej, raczej mniej od innych mocarstw powodów do nalegania na przyspieszenie toczących się rokowań. Pełnomocnik niemiecki na konferencji na obecnie, tak samo jak przedtem poleceń, przyłączania się do wszystkich kroków swych kolegów, a w razie gdyby Porta obstawała przy odrzuceniu postawionych żądań, ma rozkaz opuszczenia Konstantynopola razem z innymi ambasadorami. Zachowanie się jego odpowiadało w rzeczywistości dokładnie temu poleceniu, a doniesienia przeciwnie, pochodzące głównie ze źródeł francuskich, są tendencyjnym kłamstwem.”

W pruskiej izbie deputowanych minister skarbu przedłożył 16 b. m. budżet na r. 1877-78, podnosząc ciężkie stosunki zeszłego roku. Trzeba się tem zadowolić, mówił, że nie mamy niedoboru. Dochody skarbu okazują na rok 1878 zmniejszenie trzech milionów marek, natomiast administracya domowa leśnych nadwyżkę trzech milionów. Podatki pośrednie okazują nadwyżkę, podatki bezpośrednie okazują zmniejszenie. Dochody w roku 1877-78 obliczone są na 651.413.934 marek, o 15.460 marek mniej, niż w roku z. Wydatki zwyczajne wynoszą 631.075.487 marek o 11.915.369 więcej niż w roku zeszłym. Minister skarbu wyraził w końcu nadzieję, że po ciężkich czasach nastąpi zwrot pomyślny.

Do Bułgaryi przybywają ciągle świeże wojska i materiały wojenny z Konstantynopola. Wszystkie korpusy tureckie z wyjątkiem czwartego, który stoi w Azji, są tam bardzo silnie reprezentowane. Kontyngens turecki wysłany być ma do Szamli. Z pomiędzy nowo uformowanych 150 batalionów, 82 rozlokowane są w Bułgaryi. Umunduro-

wanie i uzbrojenie tych nowych batalionów jest według ruszeczkiego korespondenta *Pol. Corr.* wyborne. Brak tylko oficerów. Achmed Ejub basza postawił wniosek werbowania oficerów endzioziemskich.

W. ks. Mikołaj Mikołajewicz, naczelny wódz armii operacyjnej, dostał podobno recydywy. Według telegramu *Pol. Corr.* z 16 b. m., gorączka pojawiła się znowu i daje się dostrzedz ubytek sił. W każdym razie rekonwalescencya potrwa czas dłuższy.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń. 18 stycznia. (Tel. prywat.)

Hr. Andrassy przybył wezorem do Wiednia na jeden dzień i konferował z księciem Auerspergem, jak sły-chać, w kwestyi bankowej.

Presse donosi, że ministerstwo węgierskie obraduje obecnie nad propozycjami Banku Narodowego.

Według wiadomości z Konstantynopola wszyscy ambasadorowie europejscy poczynili już przygotowania do odjazdu.

Tagblatt donosi, że ks. Gorezaków wystosował do mocarstw okólnik, w którym oświadcza, że Rosyja nie czuje się obowiązana do odosobnionego działania w kwestyi wschodniej.

Fremdenblatt wypowiada nadzieję, że wojna nie rozpocznie się przed wiosną. Ten sam dziennik zbija pogłoski o prześladowaniu żydów w Rumunji.

Praga, 18 stycznia Prawie wszystkie osoby aresztowane w czasie demonstracyi zostały na wolność puszczane. Śledztwo jednak trwa dalej Barak został aresztowany nie za demonstracyje lecz w skutek sądowego wyroku za obrazę honoru.

Berlin, 18 stycznia. Małżonka księcia Karola (pruskiego) umarła.

Konstantynopol, 17 stycznia. (wieczorem). Sytuacya w niezem nie zmieniona. Utrzymuje się zdanie, że wielka rada turecka, która odbędzie się jutro, odrzuci dwa znane punkta (komisyję nadzorczą i ingerencyę Europy przy mianowaniu gubernatorów). Jeżeli Porta da w sobotę odpowiedź odmowną, ambasadorowie wyjadą z Konstantynopola. Mimo to jest jeszcze nadzieja utrzymania pokoju.

Sułtan przyjmując posła perskiego oświadczył, że pragnie utrzymać najprzyjaźniejsze stosunki z Persyą.

Rząd turecki nie puści w obieg tych siedmiu milionów monety papierowej, których emisję zapowiedział niedawno dekret sułtański. Trzy miliony papierowej monety, które już są w obiegu, pomnożone będą tylko o jeden lub dwa miliony.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi całorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 zł.; pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł. 35 ct.

(278) Obwieszczenie.

L. 53549. C. k. sąd krajowy wyznacza do likwidacji zgłoszonych przeciw masie rozbiorowej Leopolda Benaluka pretensyi, nowy termin na dzień 7 lutego 1877 r., godzinie 4 po południu, który to termin jest oraz terminem ugodowym w myśl §. 68go ust. konk.

Lwów dnia 23 grudnia 1876.

(304 1—3) Ogłoszenie.

L. 23.789. W roku 1864 Karol Stangen, pochodzący z Opawy na Śląsku ces. austriackim, założył instytut posługaczy w Krakowie.

Pozostała reszta kaucyi za szkody wyniknąć mogące składała się z obligacyi indemnizacyjnej (galicyi Zachodniej) w łącznej nominalnej wartości zł. 150 i z gotówki zł. 38 ct. 19.

Gdy miejsce pobytu Karola Stangena nie jest wiadomem a po zwinięciu tego instytutu dotychczas nie zgłosił się nikt uprawniony po odbiór wzmiankowanej reszty kaucyi, przeto ułokowawszy ją w tutejszej kasie oszczędności, magistrat wzywa osoby mogące udowodnić prawo własności do powyżej wyszczególnionej sumy, aby zgłosiły się w sześciu miesiącach licząc od ostatniego ogłoszenia w Dzienniku „Czas“ i w Gazecie Lwowskiej po odbiór pomienionej kwoty.

Magistrat Kraków 27 grudnia 1876.

(165 1—3) Edykt.

L. 24491. C. k. wyższy Sąd krajowy we Lwowie czyni niniejszem wiadomo, że projekt nowych ksiąg gruntowych według przepisów powszechnej ustawy o księgach gruntowych i ustaw krajowych sporządzonych dla następujących posiadłości tabularnych i gminnych od dnia 1 lutego 1877 r. za nową księgę gruntową uważanym być ma:

I. Dla majątności tabularnych:

- Borki dominikańskie, w okręgu Janowskiego c. k. sądu powiatowego,
- Rudka w okręgu Cieszanowskiego c. k. sądu powiatowego,
- Cewków w $\frac{2}{3}$ co Zofii z hr. Zamojskiej hr. Tarnowskiej, w $\frac{1}{3}$ do Jana hr. Tarnowskiego należących, w okręgu Lubaczowskiego c. k. sądu powiatowego,
- Płowce w okręgu Sanockiego c. k. sądu powiatowego,
- Kniaże w okręgu Złoczowskiego c. k. sądu powiatowego,
- Posuchów w okręgu Brzeżańskiego c. k. sądu powiatowego,
- Siedliska w okręgu Bobreckiego c. k. sądu powiatowego położonych.

II. Dla posiadłości w gminach katastralnych:

- Borki dominikańskie podlegających c. k. sądowni powiatowemu w Janowie teraz w Zalesiu,
- Rudka podlegających Cieszanowskiemu c. k. sądowni powiatowemu,
- Cewków podlegających c. k. sądowni powiatowemu w Lubaczowie,
- Płowce podlegających Sanockiemu c. k. sądowni powiatowemu,
- Kniaże, f) Jelechowice podlegających c. k. sądowni powiatowemu w Złoczowie,
- Posuchów podlegających Brzeżańskiemu c. k. sądowni powiatowemu,
- Siedliska podlegających c. k. sądowni powiatowemu w Bóbrce,
- Komarówka podlegających Kozowskiemu c. k. sądowni powiatowemu jako instancyi realnej.

Sporządzony projekt dotyczących ksiąg przejrzanym być może a to dla posiadłości tabularnych pod I a, b, c, w tabuli c. k. sądu krajowego we Lwowie, pod I d w urzędzie hipotecznym c. k. sądu obwodowego w Przemysłu pod I e, f, g, w urzędzie hipotecznym c. k. sądu obwodowego w Złoczowie, zaś dla posiadłości pod II poszczególnionych w biórze dotyczącego c. k. sędzię powiatowego.

Od dnia wyżej wspomnianego nowe prawa własności, zastawu i inne prawa hipoteczne na wpisanych do księgi gruntowej nieruchomościach, tylko przez wpisywanie do nowej księgi gruntowej nabyte ograniczone, na innych przelane lub zniesione być mogą.

Oraz wzywa się wszystkie te osoby, które na zasadzie prawa przed dniem otwarcia księgi gruntowej nabytego żądają zmiany uczynionych w teje wpisów dotyczących się stosunków własności i porządania bez różnicy, czy zmianą ma nastąpić przez przypisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości lub połączenie ciał hipotecznych czyli też w innym sposobie, tudzież wszystkie te osoby, które już przed dniem otwarcia nowej księgi gruntowej nabyły na nieruchomościach do teje wniesionych lub na ich częściach prawa zastawu, służebności lub innych praw do wpisania hipotecznego zdalnych, o ile takowe jako należące do dawnego stanu biernego wpisane być mają i o ile one nie zostały do nowej księgi gruntowej już przy onie założeniu wpisane, ażeby zgłoszenia swe tem pewniej do dnia 1 lutego 1878 r. a to co do

posiadłości tabularnych pod I a, b, c, w c. k. sądzie krajowym we Lwowie, pod I d) w c. k. sądzie obwodowym w Przemysłu, pod I e, f, g, w c. k. sądzie obwodowym w Złoczowie, co do innych w dotyczącym c. k. sądzie powiatowym wniosli, ileże w razie uchybienia tego terminu utracą prawo dochodzenia swych roszczeń wspomnianych przeciw osobom trzecim, które prawa jakie hipoteczne w dobrej wierze nabędą na mocy niezaprzeczonego wpisu w nowej księdze gruntowej zawartego.

Okołeczności, iż prawo przedmiotem zgłoszenia będące jest widocznem z jakiej księgi publicznej z użycia wychodzącej, lub z uchybienia sądowej jakiej albo iż w sądzie w toku znajduje się podanie stron odnoszących się do tego prawa nie zmieniają obowiązku do zgłoszenia się.

Przywrócenie do dawnego stanu dla upadłego terminu edyktalnego nie ma miejsca i przedłużenie onego dla pojedynczych stron dopuszczalne nie jest.

Lwów dnia 5 grudnia 1876.

(96 1—3) Edykt.

L. 58.179. C. k. sąd kraj. we Lwowie nawiadamia nieznanymi z miejsca pobytu Łazarza Samuela a względnie tegoż dzieci i Reizle N. siostrę Schulima Samuela o uchwale z d. dzisiejszego l. 58.179 zarządzającej ekstatulacylegatów tym osobom przez zmarłego Schulima Samuela zapisanych, a to Łazarzowi Samuelemu i jego dzieciom 1000 zł. w galic. listach zastawnych a Reizli N. 200 zł. w takichże listach z realności pod l. 112 i 113 $\frac{3}{4}$ we Lwowie, z powodu złożenia tych legatów do depozytu sądowego, i ustanawia tym osobom celem doręczenia im tej uchwały kuratora w osobie adwokata p. Dr. Jekiesla, któremu stosowną informację udzielił lub też sądowi lub innemu zastępcę wskazać mają.

Lwów dnia 24 listopada 1876.

(93 1—3) Edykt.

L. 63.653. Lwowski c. k. sąd krajowy jako handlowy celem doręczenia wydanego pod dniem 7 lipca 1876 r. l. 36.939 przeciw p. Janowi Bolescie hr. Koziebrodzkiemu na rzecz Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, nakazu zapłaty sumy wekslowej 557 zł. 43 ct. w. a. z pn., ustanawia dla rzeczonoego p. Jana Bolesy hr. Koziebrodzkiego, obecnie z miejsca pobytu niewiadomego, kuratora ad actum, w osobie pana adw. Dr. Dzidowskiego z substytucją pana adw. Dr. Goldberga i o tem nieobecnego przez niniejszy edykt zawiadamia.

Z c. k. sądu krajowego jako handlowego.

Lwów dnia 16 grudnia 1876.

(92 1—3) Edykt.

L. 69.413. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie zawiadamia niniejszem z życia i miejsca pobytu niewiadomego p. Kazimierza Skrzyńskiego, iż przeciw niemu w skutek prośby p. Adolfa Diamant de praes. 20 grudnia 1876 r. l. 69.413 t. s. uchwałą z dnia 22 grudnia 1876 r. l. 69.413 nakaz zapłaty sumy wekslowej 950 zł. w. a. z pn. wydany i takowy równocześnie ustanowionemu kuratorowi p. adwokatowi Dr. Janowiczowi doręczony został.

Lwów, dnia 22 grudnia 1876.

(91 1—3) Edykt.

L. 69.415. C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie zawiadamia niniejszem z życia i miejsca pobytu niewiadomego p. Kazimierza Skrzyńskiego, iż przeciw niemu w skutek prośby p. Jakéba Nadel de praes. 20 grudnia 1876 r. l. 69.415, t. s. uchwałą z d. 22 grudnia 1876 l. 69.415 nakaz zapłaty sumy wekslowej 900 zł. w. a. z pn. wydany i takowy równocześnie ustanowionemu kuratorowi adwokatowi Dr. Janowiczowi doręczony został.

Lwów, dnia 22 grudnia 1876.

(294 1—3) Obwieszczenie.

L. 8076. C. k. sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzytelności Dr. Ernesta Plutzara, w ilości 1500 złr., przedsięwzięcie przymusową sprzedaż realności pod nr. 334 w Białej, do Ottona Kellera należących, w dniu 1 lutego i w dniu 1 marca 1877 r., zawsze o godzinie 10tej przed południem.

Wartość szacunkowa tej realności wynosi 8065 złr. 61 ct., poniżej której takowa na powyższych terminach sprzedana nie będzie.

Chęć kupna mający obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadium w kwocie 807 złr.

Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny, przejrzeć można w registraturze sądowej.

Biała dnia 1 grudnia 1876.

C. k. sędzia powiatowy

(283 1—3) Obwieszczenie.

L. 7940. C. k. sąd powiatowy w Białej ogłasza niniejszem, iż celem zaspokojenia wierzytelności Roberta Wolfa w ilości 2000 złr., przedsięwzięcie przymusową sprzedaż realności pod nr. e. 171 w Białej, do Ottona Kellera należących, w dniu 1 lutego i w dniu 1 marca 1877 r., zawsze o godzinie 10 przed

południem. Wartość szacunkowa tej realności wynosi 1341 złr. 90 ct., poniżej której takowa na powyższych terminach sprzedana nie będzie.

Chęć kupna mający, obowiązany jest złożyć przed rozpoczęciem licytacji wadium w kwocie 135 złr.

Resztę warunków licytacji i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze sądowej.

Biała dnia 1 grudnia 1876.

(286 1—3) Obwieszczenie.

L. 4367. C. k. sąd powiatowy w Tyczynie podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Estery Kuffiek, przeciw Walentemu i Maryannie małż. Lasotom, celem zaspokojenia pretensyi wywalczonej w kwocie 200 złr. w. a. z pn., odbędzie się w tym sądzie publiczna sprzedaż przymusowa realności, pod l. k. 17 w Siedliskach położonej, Walentego i Maryanny Lasotów własnej, protokołem z dnia 11go grudnia 1873 r., l. 5359 zastawniczo opisaney, a następnie ocenionej, pod następującymi warunkami.

1. Do przedsięwzięcia tej sprzedaży wyznacza się 3 terminy, mianowicie na dzień 7 lutego, 6 marca i 11 kwietnia 1877 r., każdym razem o godzinie 10 przed południem w gmachu sądowym.

2. Przy pierwszych dwóch terminach realność ta tylko wyżej, na trzecim zaś terminie także i za, a nawet niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu, za gotową zapłatę sprzedana zostanie.

3. Za cenę wywoławczą tej realności ustanawia się cenę szacunkową teje w kwocie 585 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych w registraturze tutejszej przejrzeć lub odpisać można.

Tyczyn dnia 28 października 1876.

(336 1—3) Edykt.

L. 8432. Sokalski c. k. sąd powiatowy rozpisuje powtórnie celem wydobywania wierzytelności Salamona Abgota 104 złr. z pn., przymusowy jawny przetarg gospodarstwa włociańskiego Iwana Merko w Perwiatyczach, pod l. spis. 40 położonego, ciała hipotecznego nie stanowiącego, na 551 złr. ocenionego, na dnie 23 stycznia, 20 lutego i 26 marca 1877, w gmachu sądowym zawsze od 10 godziny rano.

W trzecim terminie, nastąpi sprzedaż nawet poniżej ceny szacunkowej.

Protokoły opisanie i ocenienia, tudzież warunki przetargu, przejrzeć można w tutejszej registraturze.

Sokal 21 września 1876.

(280 1—3) Edykt.

L. 9585. C. k. sąd powiatowy d. m. w Samborze zawiadamia, że na zaspokojenie wywalczonej przez spadkobierców Jankla Blindera jako prawonabywców Herscha Sternberga, przeciw niewiadomemu z miejsca pobytu Józefowi Ederowi pretensyi wekslowej 62 złr. w. a. z pn., odbędzie się w zabudowaniu tegoż sądu w dniu 25 stycznia, 1go marca i 5 kwietnia 1877 r. o 10 godzinie rano przymusowa sprzedaż połowy realności, pod l. k. 18 w Kalinowie Józefa Edera własnej, w których terminach jednak realność ta tylko za cenę szacunkową lub wyżej takowej sprzedana zostanie.

Cena wywołania 360 złr., wadium 36 zł. w. a. w gotówce.

Resztę warunków licytacyjnych i akt oszacowania przejrzeć można w registraturze. O czym się tych wierzytelności, którzyby po dniu 4 czerwca 1876 r. do tabuli weszli, lub też którymby uchwała licytacyjna z jakiegokolwiek powodów doręczoną być nie mogła, przez ustanowionego kuratora p. adwokata Dr. Budzynowskiego i niniejszy edykt zawiadamia.

Z c. k. sądu powiatowego m. d.

Sambor dnia 30 października 1876.

(283 1—3) Edykt.

L. 2227. C. k. sąd powiatowy w Lutowskich podaje do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie pretensyi Hersza Hartha w kwocie 85 złr. z pn., dnia 25 stycznia 1877 r., dnia 1 marca 1877 r. i dnia 5 kwietnia 1877 r., każdym razem o godzinie 10 rano, odbędzie się w sądzie tutejszym publiczna sprzedaż realności, Szulima Hartha własnej, i ciała tabularnego nie stanowiącego, pod l. k. 12 w Żurawinie położonej, a to na pierwszych dwóch terminach tylko za lub wyżej, zaś na trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej.

Cenę szacunkową stanowi kwota 500 zł., zaś wadium 50 złr. w. a. O czym się chęć kupienia mających zawiadamia.

Lutowska 28 maja 1876.

(67 2—3) Edykt.

L. 28.913. C. k. Sąd krajowy w Krakowie odnośnie do edyktu z dnia 25 września 1866 r. l. 17.742, podaje do powszechnej wiadomości, że na miejsce p. adw. Dr. Zy-

blikiewicza pana adwokata Dr. Antoni Retinger w Krakowie zarządcą i zastępcą masy krydalnej Samuela Luftiga z substytucją p. adw. Dr. Władysława Lisowskiego w Krakowie ustanowiony został.

Kraków 1 grudnia 1876.

(70 2—3) Edykt.

L. 9816. C. k. Sąd powiatowy w Jarosławiu zawiadamia niniejszem z miejsca pobytu niewiadomego Leona Kobierzyckiego, iż c. k. Prokuratorja Skarbu we Lwowie i mieniem kościoła obrządku łacińskiego w Głogowie, pozw przeciw niemu o zapłatę 115 złr. w. a. z pn. pod dniem 7 Listopada 1876 r. do l. 9815 wniosła i że w skutek tego termin do rozprawy sumarycznej na dzień 26 lutego 1877 r. o godz. 9 przed południem wyznaczony a oraz i dla niego kurator w osobie p. adwokata Dr. Ludwika Myszkowskiego z substytucją p. adwokata Dr. Juliana Ruczi ustanowiony został, któremu też i on potrzebne informacje do obrony udzielić lub też innego zastępcę ustanowić i tutejszy sąd o tem zawiadomić ma, gdyż w przeciwnym razie rozkrawa z ustanowionym kuratorem przeprowadzoną zostanie a wyniki z zaniebdania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Jarosław 25 listopada 1876.

(81 2—3) Edykt.

L. 31222. C. k. Sąd krajowy zawiadamia Chaima Aussenberga z miejsca pobytu niewiadomego, iż przeciw niemu wnioś Majer Mohl w dniu 19 grudnia 1876 r. l. 31222 pozw wekslowy o 300 zł. a. w. z pn., w skutek którego na dniu 22 grudnia 1876 r. l. 31222 nakaz zapłaty wydany został. Ustanawiając przeto dla nieobecnego Chaima Aussenberga kuratorem adw. Dr. Stycznia w Krakowie z substytucją adw. Dr. Wilkosza w Krakowie, wzywa się Chaima Aussenberga, aby kuratorowi wszelkich do obrony potrzebnych środków dostarczył lub też sam w przeciągu 3 dni zarzuty swoje wniosł, albo innego obrońcę sobie obrał, gdyż inaczej wszelkie z zaniebdania wyniki skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Kraków dnia 22 grudnia 1876.

(86 2—3) Edykt.

L. 5890. Na dniu 5 lutego, 5 marca i 16 kwietnia 1877 r. każdym razem o godzinie 10 z rana, na trzecim terminie za jakąbądź cenę, odbędzie się w sądzie tutejszym w sprawie Süßla Hut przeciw Tymkowi i Anastazyi Jaremom o 90 zł. publiczną sprzedaż realności pod l. 19 w Hnatkowicach położonej, ciała tabularnego niestanowiącego do dłużników należące.

Cena szacunkowa 1045 zł.

Wadium wynosi 104.5 zł.

Akt opieczętowania, oszacowania i warunki licytacyjne są w registraturze do przejrzania.

Radymno 22 września 1876.

(50 3—3) Edykt.

L. 29.347. C. k. sąd krajowy w Krakowie podaje do powszechnej wiadomości, iż w drodze dalszej egzekucyi prawomocnego wyroku z 31 grudnia 1872 r. l. 21.257 celem zaspokojenia sumy 3500 zł. w. a. z pn., Zofii i Janowi Marklom przyznanej, odbędzie się w gmachu tutejszego sądu w biórze pod Nr. 9 dnia 10 kwietnia 1877 r., o godzinie 10 przed południem, egzekucyjna sprzedaż połowy dóbr Zegartowice z przyległościami Bigoszówka, Kwasowice i Krzesławice w powiecie wielickim położonych, dłużnika Józefa Kałuskiego wedle dom. 157, pag. 252, n. 10 haer. własnych.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w ilości 43692 zł. 70 ct. a. w., dobra te jednak i poniżej tej ceny szacunkowej jednakowoż nie niżej sumy 25000 zł. sprzedane będą. Wadium wynosi 2500 zł.

Resztę warunków licytacyjnych tudzież wyciąg hipoteczny i akt oszacowania można przejrzeć w registraturze tutejszego sądu.

Kraków 15 grudnia 1876.

(45 3—3) Edykt.

L. 4916/cyw. C. k. Sąd powiatowy w Niepołomicach podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 250 zł. w. a., względnie nie spłaconej jeszcze reszty 206 zł. 86 ct. a. w. z pn., odbędzie się na rzecz galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego (Galizische Boden-Credit-Anstalt) w Krakowie, w tutejszym sądzie w trzech terminach: dnia 29 stycznia, dnia 1 marca i dnia 10 kwietnia 1877 r. każdym razem o godzinie 10 przed południem, egzekucyjna licytacja realności dłużników Adama i Teresy Kościółków własnej, pod l. k. 17 w Łysokani położonej, niestanowiącej ciała hipotecznego.

Cena wywołania wynosi 500 zł., a wadium 50 zł. a. w.

Protokół zastawnego opisanie i resztę warunków licytacyjnych mogą być w tutejszo-sądowej registraturze przejrzane.

C. k. Sąd powiatowy.

Niepołomice dnia 30 listopada 1876.

(248 3—3) E d y k t.

L. 3203. Niniejszem wiadomo się czyni, iż w sprawie egzekucyjnej gal. Zakładu kred. włośc., przeciw Semkowi Jonycz pto. 143 zł. 88 ct. z pn., odbędzie się celem zaspokojenia tej kwoty w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod l. 188 w Kamionce wołoskiej położonej, w dniach 23 stycznia, 23 lutego i 28 marca 1877 r., każdym razem o godz. 10 rano. Bliższe warunki licytacji mogą interesowani przejrzeć w dotyczących aktach w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Rawa dnia 15 listopada 1876.

(62 3—3) Obwieszczenie.

L. 2061. C. k. sąd obwodowy w Tarnowie podaje do wiadomości, iż wdrożonem zostało postępowanie konkursowe do majątku Salamona Lustgartena, kramarza towarów norymberskich w Tarnowie, a to do całego tak ruchomego gdziekolwiek znajdującego się, jako też do nieruchomości majątku położonego w tych krajach, w których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 r. Dz. p. p. z r. 1869 Nr. 1 obowiązuje.

Komisarzem konkursowym zamianowanym został p. Władysław Herold c. k. ad-junkt sądowy w Tarnowie, tymczasowym zaś zawiadowcą masy p. adw. Pietrzycki.

Celem potwierdzenia ustanowionego przez sąd lub przedstawienia innego zawiadowcy masy konkursowej i jego zastępcy, tudzież obrania delegacji wierzycieli, wyznacza się posłuchanie na dzień 18 stycznia 1877 r. o godzinie 10 z rana, na którym stawić się mają wierzyciele ze stosownymi dokumentami roszczenia ich wykazującymi.

Wszyscy do tej masy konkursowej, jako wierzyciele jej, roszczenia mający, chociażby nawet o takowe i spory wytoczonemi były, powinni takowe do dnia 16 marca 1877 r. stosownie do przepisów ustawy konkursowej unikając szkodliwych następstw tamże zagrożonych zgłosić, i na posłuchaniu w dniu 10 kwietnia 1877 r. o godzinie 10 z rana odbyć się mającym, do likwidacji i do uporządkowania podać.

Zgłoszonym i na ogólnem posłuchaniu stawiającym wierzycielom służy prawo przez wolny wybór w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków delegacji wierzycieli dotychczas urzędujących, powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Zarazem przypomina się wierzycielom niemieszkającym ani w Tarnowie, ani w obrębie orzecztwa tutejszego c. k. sądu delegowanego miejskiego, że gwoi § 111 u. konk. obowiązani są donieść sądowi o obranym przez siebie, a w Tarnowie mieszkającym pełnomocnikowi do przyjmowania za nich wszelkich wręczeń, gdyż w przeciwnym razie na wniosek komisara konkursowego na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator byłby ustanowiony.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania konkursowego zamieszczone będą w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej.

Tarnów dnia 31 grudnia 1876.

(108 3—3) E d y k t.

L. 126. C. k. sąd obwodowy w Przemyślu uwiadoma Adalberta Janiszewskiego, z miejsca pobytu nieznanego, że Naftali Dawid przeciw niemu o nakaz zapłaty sumy wekslowej 2774 złr. w. a. z pn. prośbę wniosł, któremu żądaniu zadość się czyni.

Ustanawiając dla pozwanego kuratora w osobie adwokata Dr. Skórskiego, z zastępstwem adwokata Dr. Mochackiego, poleca się pozwanemu, ażeby co do swej obrony z kuratorem się porozumiał, lub innego pełnomocnika sądowi w czas przedstawił, inaczej skutki zaniedbania sam sobie przypisać będzie musiał.

Przemyśl 3 stycznia 1877.

(109 3—3) E d y k t.

L. 128. C. k. sąd obwodowy w Przemyślu uwiadoma Adalberta Janiszewskiego, z miejsca pobytu nieznanego, że Leon Dawid przeciw niemu o nakaz zabezpieczenia sumy wekslowej 500 złr. w. a. z pn. prośbę wniosł, któremu żądaniu zadość się czyni.

Ustanawiając dla pozwanego kuratora w osobie adwokata Dr. Skórskiego, z zastępstwem adwokata Dr. Mochackiego, poleca się pozwanemu ażeby co do swej obrony z kuratorem się porozumiał, lub innego pełnomocnika sądowi w czas przedstawił, inaczej skutki zaniedbania sam sobie przypisać będzie musiał.

Przemyśl 3 stycznia 1877.

(247 3—3) E d y k t.

L. 3202. Niniejszem wiadomo się czyni, iż w sprawie egzekucyjnej galicyjsk. Zakładu kred. włośc., przeciw Andrejowi Nowosieleckiemu pto. 187 złr. 51 ct. z pn., odbędzie się celem zaspokojenia tej kwoty w tutejszym sądzie publiczna przymusowa sprzedaż realności pod l. 178 w Potyliczu położonej, w dniach 22 stycznia, 22 lutego i 27 marca 1877 r., każdym razem o godzinie 10 rano. Bliższe warunki licytacji mogą interesowani przejrzeć w dotyczących aktach w tutejszej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Rawa dnia 15 listopada 1877.

(242 3—3) E d y k t.

L. 8762. C. k. sąd powiatowy delegowany miejsko w Tarnowie, podaje do powszechnej wiadomości, iż celem zaspokojenia wierzycielności Leiby Banda w kwocie 15 zł. w. a. z pn., odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż domu drewnianego wraz z placem pod nr. 209 w Krzyżu położonego, ciała tabularnego nie stanowiącego, dłużnika Michała Sikory własnego, a to w dwóch terminach, mianowicie na dniu 24 stycznia i 21 lutego 1877 r., każdym razem o godzinie 9 rano, pod następującymi warunkami:

I. Licytować się mający dom wraz z placem sprzedany będzie tak na pierwszym jak i na drugim terminie tylko za cenę szacunkową lub powyżej takowej.

II. Za cenę wywołania stanowi się cenę szacunkową w kwocie 60 złr. w. a.

III. Każdy chęć kupna mający, winien jest złożyć do rąk komisji przed rozpoczęciem licytacji wadium w kwocie 6 złr. w. a. w gotówce. Wadium najwięcej ofiarującego zatrzymanem i w cenę kupna wliczone, innym zaś współlicytantom po ukończeniu licytacji zwrócone zostanie.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież protokół opisanie i oszacowania licytować się mającej realności, przejrzeć można każdego czasu w tutejszo-sądowej registraturze.

W razie niesprzedania w mowie będącej realności na powyższych dwóch terminach, wyznacza się termin celem ułożenia ułatwiających warunków, na dzień 23 lutego 1877 r. godzinie 9 rano, na który wzywa się egzekucję popierającego, tudzież wszystkich wierzycieli, którzyby do tego czasu na licytować się mającej realności prawo zastawu uzyskali.

Tarnów dnia 2 grudnia 1876.

(264 2—3) E d y k t.

L. 8718. W dniach 24 stycznia, 28 lutego, 11 kwietnia 1877 r., o 10 rano, zostanie przymusowo sprzedana realność nr. 17/148 w Krzadce położona, Piotra Wojciecha Tomczyków własna, dla ściągnięcia 150 złr. Michała Golińskiego.

Cena szacunkowa wynosi 600 złr., wadium 60 złr.

Tarnobrzeg 31 grudnia 1877.

(249 2—3) E d y k t.

L. 6457. C. k. sąd powiatowy w Winnikach zawiadamia, iż celem zaspokojenia pretensji Nuchima Stronn, konwentu Benedyktynów lwowskich i Józefa i Władysława Gańczakowskich, w kwocie 64 złr. z pn., realności pod Lh. 25, 21, 17 w Zagórze położone, Iwana Kozia, Marcina i Leona Kalcinińskich własne, ciała tabularnego nie stanowiące, w dniach 29 stycznia, 2 marca i 11 kwietnia 1877 r., każdą razą o godz. 10 z rana w tutejszym sądzie w drodze egzekucyjnej sprzedane zostaną. Cena wywołania realności pod l. 25, wynosi 907 złr., realności l. 21, 474 złr., realności l. 17, 598 złr. w. a., a wadium dziesięć procent. Bliższe warunki w registraturze tutejszego sądu przejrzeć można.

Winniki 8 listopada 1876.

(289 2—3) Obwieszczenie.

L. 2340. C. k. sąd powiatowy w Bukowsku podaje do publicznej wiadomości, że w drodze wykonania prawomocnej ugody sądowej z 28 kwietnia 1874 r., l. 1383, celem zaspokojenia pretensji Mordka Szerera, przeciwko Maryannie Pieszczoeh, w kwocie 72 złr. wraz z procentami w kwocie 6 złr. i kosztami w ilości 68 ct., 2 złr. 87 ct., 36 ct., 2 złr. 2 ct. i 66 ct., jako też obecnie przyznaniem w ilości 2 złr. 6 ct., po strąceniu uiszczonej kwoty 32 złr. 10 ct. w. a., egzekucyjną sprzedaż połowy realności dłużniczki Maryanny Pieszczoehowej własnej, pod nr. 69 star., 56 now. w mieście Bukowsku położonej, protokołem z 4 maja 1875 r., lic. 1265 zastawniczo opisaną, zaś protokołem z 21 września 1875 r., l. 2298 egzekucyjnie na 500 złr. ocenioną, w drodze publicznej licytacji, która na d. 8 lutego, 1 marca i 5 kwietnia 1877 r., każdym razem o godz. 10 przed południem się odbędzie.

O tem zawiadamia się chęć kupienia mających z tem dolożeniem, iż połowa tej realności na pierwszych dwóch terminach tylko wyżej lub za cenę szacunkową, na ostatnim zaś niżej takowej, pod warunkami w sądowej registraturze przeglądnięć się mogącemi, sprzedaną zostanie.

C. k. sąd powiatowy.

Bukowsko 28 października 1876.

(291 2—3) Obwieszczenie.

L. 7910. C. k. sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza, że na zaspokojenie wierzycielności Zakładu kredytowego włościańskiego w kwocie 187 złr. 51 ct. z pn., w dniach 9 lutego, 9 marca i 13 kwietnia 1877 r., każdym razem o godzinie 10 rano, publiczną licytacją realności dłużnika Ignacego Kaczmar, pod l. 3/65 w Przedziehicy własnej, przeprowadzoną będzie. Cena wywołania wynosi 700 złr., zakład 70 złr. Resztę warunków wolno w registraturze przegląda-

nać. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Sabina Budzynowskiego notaryusza z Dobromila.

Dobromil 4 grudnia 1876.

(226 2—3) Obwieszczenie.

L. 2797. W skutek zezwolenia c. k. sądu obwodowego w Tarnopolu z dnia 24 kwietnia 1876. l. 5735, uznaje się Tomka Romaninka, ze Swidowy, jako maraotrawcę. Kurator Kuryło Pastuszek.

Z c. k. sądu powiatowego.

Czortków 30 maja 1876.

(162) Erkenntniße.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Laibach hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 28 December 1876, §. 13698, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des in der Nummer 148 der in Laibach erscheinenden slovenisch-politischen Zeitschrift „Slovenec“ vom 23 December 1876 auf der 1. Seite in der 1. 2 und 3 Spalte unter der Ueberschrift „Namen drzave in pomocki k njemu“ abgedruckten mit „Kaj je namen“ beginnenden und mit „veljavi pripravlj“ endenden Zeitartikels, begründet den Thatbestand des öffentlichen Ruhe nach § 65 a. u. b. St. G., es werde demnach zufolge der §§ 488 und 493 St. P. O. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das f. f. Landes- als Preßgericht in Triest hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft mit dem Beschlusse vom 25 Dezember 1876, §. 8953/971, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Due ordini aperti“ und den Anfangsworten „Ordine aperto“, enthalten in der Zeitschrift „Il Giovane“ Nr. 9 vom 20 December 1876, gedruckt in Triest bei L. Herrmaustorfer begründet den Thatbestand des Vergehens der Aufwiegelung nach § 300 St. G., und der Artikel mit der Aufschrift „La stampa in Austria“ mit den Anfangsworten „Un egregio Filosofo“, enthalten in derselben Zeitschrift, begründet den Thatbestand des Vergehens der Störung der öffentlichen Ruhe nach § 65 lit. a St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Befestigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund der § 493 St. P. O. und § 36 des Preßgesetzes die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(189) Ogłoszenie.

L. 56. W Imieniu Jego Cesarskiej Mości, c. k. sąd krajowy wyższy we Lwowie, zakatwiając sprawozdanie c. k. sądu krajowego dla spraw karnych we Lwowie z 4go grudnia 1876 r., l. 16.416, z przedłożeniem zażalenia przez c. k. Prokuraturę państwa zgłoszonego, lecz nie wywiedzonego przeciw orzeczeniu z 2 grudnia 1876 r., l. 16.416 eo do ustępu konfiskatą numeru 127 czasopisma „Kronika codzienna“ z 30 listopada 1876 r., częściowo znoszącemu, postanowił po wysłuchaniu c. k. Nadprokuratorji państwa temu zażaleniu miejsce dać, i orzeczenie c. k. sądu krajowego w sprawach karnych we Lwowie z 2 grudnia 1876 r., l. 16.416, w ustępie drugim w ten sposób zmienić, że się orzeka, że treść artykułu, umieszczonego w numerze 127 czasopisma „Kronika codzienna“ z 30 listopada 1876 r., w dziale: „wiadomości miejscowe i zamiejscowe“ pod tytułem: „Obchód rocznicy zgonu Adama Mickiewicza“ w ustępie poczynającym się od słów: „Niechże ta nagość nasza“, a kończącym się słowami: „euchną“, zawiera w sobie znamiona zbrodni obrazu członków rodziny cesarskiej z §. 64 n. k., że zatem zarządza przez c. k. Prokuraturę państwa konfiskatę tego numeru czasopisma „Kronika codzienna“ jest i z tego powodu usprawiedliwioną, dalsze rozpowszechnienie treści tego inkryminowanego artykułu wzbronionem, i że zabrany nakład ma być zniszczonym.

Co się do publicznej podaje wiadomości. Z c. k. sądu krajowego dla spraw karnych.

Lwów 3 stycznia 1877.

Doniesienia prywatne.

L. 7.

327 1—3

Konkurs.

Na mocy uchwały Rady gminnej z dnia 27go grudnia 1876 r. rozpisuje niniejszem Magistrat miasta Gródka konkurs na posadę rewizora policyi z placą roczną w kwocie 400 zł. a. w. i umundurowaniem. Do rewizora policyi należeć będzie i sprawowanie policyi miejscowej, targowej, ogniowej, szupaśnictwo i kwaternik. nadto powinien posiadać pewne wykształcenie w gimnastyce pożarniczej w celu ćwiczenia straży ogniowej.

Kompetenci mają się wykazać iż nieprzekroczyli 40 lat wieku, iż władają językami krajowymi i obznajomieni są z ustawami i że posiadają na powyższą posadę potrzebną kwalifikację.

Podania wniesć należy najdalej do końca lutego 1877 r. do tutejszego Magistratu.

Gródek, dnia 7 stycznia 1877..

Dr. Ludwik Wolski

adwokat nadworny i sądowy

otworzył kancelaryę

we Wiedniu,

I, Schottenbastei, 5.

(276 4—5)

(5385 4—6)

Nie do uwierzenia!**a przecież prawda**

3 zł. 50 ct. kosztuje najlepszy regulowany zegarek kieszonkowy, prawdziwie złoceny, wraz z nowym „Angot“ łańcuszkiem, medalionem i pudełkiem.

— **7 ct.** kosztuje patentowany jeneralny klucz do zegarka, który się przyda do każdego zegarka.

1 zł. 30 ct. kosztują nowe patentowane zegarki z brązu, z najlepszymi werkami, nakręcające się co 24 godzin.

2 zł. 20 ct. kosztują te same zegarki brązowe z ładnem malowidłem na porcelanie, wraz z łańcuszkiem. Na każdy taki zegarek udziela się gwarancji na 1 rok.

6 zł. kosztują eleganckie zegarki paryskie z brązu, pod szkłem, z werkiem bijącym. Takowe są 18 cali wysokie i stosowne do każdego pokoju.

5 zł. kosztują najpiękniejsze małe zegarki damskie, pozłacane, ze stosownymi łańcuszkami weneckimi ze złota double.

9 zł. kosztują najpiękniejsze prawdziwe angielskie cylindry o 4 do 8 rubinach, z krzystalowem szkłem, z prawdziwego dobrego srebra 13 próby, wraz ze stosownym łańcuszkiem.

12 zł. kosztują najlepsze srebrne zegarki ankry o 15 rubinach z podwójną kopertą, z prawdziwego srebra, wraz ze stosownym łańcuszkiem.

3 do 4 zł. kosztują najpiękniejsze zegary pokojowe z werkiem do bicia.

Przedmioty te nabyć można u

Zegarmistrza

w Wiedniu, Praterstrasse 16.

Nowy Skład Mebli

Materyi na meble, Luster, Pająków, Dywanów, Karniszów do okien, Kutasów i Rozetek do firanek, Wózeczków dzieciennych i t. p.

utrzymujemy na składzie wszelkiego rodzaju

Meble obite i nieobite, Garnitury do jadalni i sypialni; Toalety, Biura, Stółki do kart, do roboty i do czytania;

wielki wybór **MEBLI ŻELAZNYCH**, jako to:

Kółka z sprężynowemi materacami, Kółeczka dzieciinne, Kółki, Kanapy, Krzesła i stółki do ogrodu;

wielki dobór

Mebli z drzewa gietego.

Mając 20-letnią praktykę w handlu meblowym, i pobierając zapasy nasze z najlepszych źródeł produkcyjnych, jesteśmy w stanie podać **niższe i stałe ceny** sprzedajemy. — W zakres interesu naszego wchodzić zamówienia na roboty stolarskie, tapieckie i sznuclerskie przyjmujemy i jak najdokładniej załatwiamy. — Na żądanie przesyłamy próbki materyi i dajemy wszelkie objaśnienia co do cen, fasonu, opakowania i transportu. — Polecamy skład nasz względem Szanownej P. T. Publiczności, prosimy o łaskawe zamówienia i zostajemy z głębokim szacunkiem i poważaniem.

Rudolf Schön i Edward Scholz

Lwów, plac Maryacki, hotel Langa, w oficynach na prawo.

(65 2—4)